

ØL TIL FOLKET:
Her drikker du pils
på studentbudsjett
Anmeldelser s. 26–27

**AVSTANDSKRAVET ER FJERNET, MEN
STUDENTER ER STUCK PÅ ZOOM:**
– Føler de har gitt oss opp
Nyhet s. 9

**PEDER KJØS OM
STUDIETIDEN:**
Skrev porno og skiftet bleier
Kultur s. 22–23

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 18, årgang 75

www.universitas.no

torsdag 9. september 2021

**For 95 000 kroner tilbyr privatskolen
årsstudier i jus, inkludert praksis.**

**Nå benekter flere av praksisstedene
at de samarbeider med skolen.**

Nyhet s. 6–8

Stem for klima.
Stem for rusreform.

Stem Venstre

MENINGER

Redaktør: **Endre Ugelstad Aas**
endreaas@gmail.com 901 95 375

Nyhetsleder: **Anna Krokene**
annakrokene@gmail.com 410 80 450

Fotosjef: **Sindre Deschington**

Desksjef: **Sofie Martesdatter Granberg**

Nettredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Leder

La humla suse mellom Maja og sentrum

«En lørdag møtte jeg Else Bratt i Studentersamfunnet. Jeg var temmelig full og hadde planer om å gå opp på talerstolen og holde et tåredryppende innlegg om duene i Oslo, men selvfølgelig gjorde jeg ikke det.» Sitatet du nettopp leste er hentet fra Lars Saabye Christensens debutroman *Amatøren*. I en scene litt ute i boka, slumper romanens hovedperson Christian Humle noe tilfeldig innom Studentersamfundet i Oslo (DNS). Det er lørdag kveld, stinn brakke og Humle støter på både kjente og ukjente, mens han sjangler seg gjennom dansegulvet i kjelleren på Chateau Neuf.

Humles lørdagskveld på Chateau Neuf kan leses som et tidsbilde fra studentlivet i Oslo på slutten av 70-tallet. På den tiden var DNS det store samlingsstedet for byens studenter. Samtidig var bygget, som i år fyller 50 år, opprinnelig utformet for å være en arena for samfunnsdebatt og akademiske diskusjoner. Selve hjertet i det nye studentslottet var storsalen med 1000 sitteplasser, som var stedet for de ukentlige lørdagsdebattene. Det viste seg imidlertid raskt at det enorme bygget var overdimensjonert for sitt tiltenkte formål. Gjelden vokste og storsalen ble leid ut til kommersiell drift. På tross av økonomiske utfordringer gjennom så å si hele sin levetid, har DNS holdt fortet i betongbautaen på Majorstua i fem tiår. Men debatten om behovet for et mer allsidig og driftsvennlig samlingssted for byens studenter, skjøt for alvor fart i 2015. Da startet DNS å utrede mulighetene for å finne en alternativ plassering for studenthuset.

Spoler vi seks år frem i tid, befinner Oslo seg nå i en situasjon hvor vi vil ha to studenthus om noen få år. I juni kjøpte SiO eieendommen St. Olavs gate 23 (SO. 23) for 296 millioner kroner, og Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) skal stå for innholdet i bygget. På lørdag mottok VT offisielt nøkkelen til SO. 23, og huset skal etter planen være ferdig oppusset i 2023. Tidligere styreledere i DNS har imidlertid vært bekymret for at et konkurrerende studenthus vil gå utover driften av Chateau Neuf. Nåværende styreleder i DNS Christina Eide gir i denne ukas Universitas uttrykk for at de ønsker å samarbeide med VT om SO. 23, da dette vil være det beste for begge studenthusene. – Om man har to studenthus som konkurrerer med de nøyaktig samme tilbudene og premisene, vil det gå utover begge, sier hun.

VT-leder Maika Maria Godal Dam er tydelig på at DNS' stemme vil bli lyttet til i arbeidet med det nye studenthuset. For at Oslo i framtida skal bli en enda mer levende studentby, er det viktig at huset på Majorstua ikke skyves til siden. Med sine nesten 70.000 studenter, er Oslo landets desidert største studentby. Et dobbelt tilbud er derfor vesentlig for at studentene skal få tilstrekkelig med boltplass utenfor lesesalene. La oss derfor håpe at samarbeide mellom DNS og SO. 23 blir like fruktbart som aktørene nå legger opp til.

«Humla suser i kveld.» kommenterer en gammel kjenning av Christian Humle da de dulter borti hverandre på studentfesten i Christensens roman. For studentbyen Oslos fremtid er det uunnværlig at humla har to studenthus å suse mellom.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentersamfunnet SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Jone Trøvåg**
j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Hvor er universitetet mitt, Oslomet?

Oslomet mangler både det fysiske og det faglige tilbudet man forventer av et universitet.

Kommentar

Sofie Martesdatter Granberg,
journalist i Universitas

Denne våren uteksaminerte Oslomet det siste kullet bachelorstudenter som begynte graden sin på Høgskolen i Oslo og Akershus. På tross av at enkelte fortsatt rister på hodet over navnet, er det helt naturlig for meg at jeg går på Oslomet. Men da Aksel Rogstad på kommentar plass i Universitas 19. august mente at studenter ikke burde si at de går på skolen, men på universitetet, ga det en bismak. Beskrivelsen av en institusjon ment for å skape en faglig og menneskelig dannelsesreise er nokså ugjenkjennelig for meg, og det å si at jeg går på universitetet i dagligtalen, føles fullstendig søkt.

En utspørring av venner og bekjente på storbyuniversitetet bekrefter min opplevelse. Oslomet tilbyr oss ikke det vi forventer av et universitet. Uavhengig av studieretning, ankommer man en universitetsutdanning med en forventning om at man skal utvikle seg og utfordre seg selv akademisk. Man venter strengere krav og mer selvdisiplin, men også frihet og egenrådighet til å forme sitt eget faglige utbytte. Dette fordrer et miljø hvor faglig utforskning står i fokus. Hvor det oppfordres til å undre, diskutere og knytte tverrfaglige bånd. Og hvor man får mulighet til å hente kunnskap og perspektiver fra andre studieretninger, for å berike og nyansere det man lærer på sin egen linje.

I stedet sendes man på samleband gjennom Pilestredets alumnusfabrikk. En venninne hadde hørt det klart oppsummert av en foreleser, som påsto at «Oslomet er som en maskin». Her skal det gå etter planen, timet og tilrettelagt. Valgfag og fag på tvers

av studieprogram er sjelden vare, og ingen vet hva en 40-gruppe er. Navnet på fakultetet mitt har jeg ikke hørt siden velkomstsereemonien.

Nå er det riktignok antallet doktorgradsstipendiater som avgjør om en institusjon er universitetsstatus verdig, ikke forholdene for bachelorstudentene. Likevel burde alle universitetsstudenter oppfordres til å møte fagfeltet sitt på en teoretisk og filosofisk måte. Å jobbe dette fokuset inn i fagplanene på alle studienivåer burde vært en åpenbar del av overgangen fra høyskole til universitet.

På Oslomet, hvor studieretningene på bachelor- og masternivå er mer praktisk rettede, burde lærere, sykepleiere, journalister og andre yrkesutøvere med Oslomet på vitnemålet, ha hatt en akademisk tilnærming til faget sitt. Det forventer man av en som er uteksaminert fra et universitet.

Noe som går igjen i diskusjoner om Oslomet-tilværelsen er hvor lite hjemme man føler seg på campus. Det er klart at det er vanskelig å legge til rette for et varmt og givende akademisk miljø når mange av studentene ikke engang finner det naturlig å oppholde seg på campus. Som fungerende rektor Nina Waaler selv sa i semesterets første nummer av Universitas: «det å studere er i høyeste grad også en fysisk opplevelse, og mye læring skjer i samspill med andre!»

Selv om Oslomet ikke har det arealet som UiO har på Blindern, kunne også Pilestredet blitt et naturlig samlingssted for studenter. Men dersom man vil kjøpe seg noe annet enn kantinemat, eller ta en pause fra en tung studiedag, dras man fort bort fra campus. Og med få gode steder å henge, og et snevert cafe- og bartilbud, inviteres man ikke tilbake før det er tid for neste forelesningsdag. Selv i fadderuka mi oppholdt

Når studentene selv ikke har utbytte av overgangen til universitetsstatus, er det lov å føle seg snytt

Arkivaren

Røykehår hele uka – for en skjebne!

Begynnelsen på 90-tallet var ikke bare fryd og gammen for studentene ved Eilert Sundts hus. Studentene «føler seg jo en smule diskriminert» av å måtte bruke et eget røykerom! I denne ukens Universitas minnes psykolog Peder Kjøs den røyklagte Blindern-kantina fra 80-tallet med grøss og gru: Han stinket hele tiden, og særlig det lange håret fikk kjørt seg, selv om han var ikke-røyker. Jeg vet om lite som er mindre delikat enn å våkne opp dagen derpå med et hår som stinker av restene etter en halv pakke Camel Blue, og alle de andre sigarettene du bomma. Creds til alle boomers som landet en grad!

Sommerkroppen 2010 – på én dag

En vårdag i april får Universitas' journalist en åpenbaring: Sommeren nærmer seg (merkelig at den gjør det på den tiden hvert eneste år), og det er bare å kaste seg rundt. Tre gruppetimer og egentrening på treningssenter sliter ut den langt fra topprente studentjournalisten som føler seg mer fyllesyk dagen derpå, enn en skikkelig fest ville gjort – det er hun jo hvert fall trent til! Som student er du kanskje glad i skippertaklesing, men det er ikke overførbart til treningssenteret, forklarer senterleder på Domus den treningssyke journalisten. Hadde hun bare visst: Hvorfor skal hun trene, når hun kan operere!

ILLUSTRASJON: ODIN DRØNEN

vi oss ikke på campus for annet enn oppmøte og en kort omvisning, for det var ingen naturlige steder for oss å sitte. Og det er dessverre ikke riktig å gi pandemien skylden heller. Da studiestedene var stengt under første smittebølge, uttalte en av mine medstudenter at det var fint at vi gikk på OsloMet, så vi i det minste slapp å savne campus.

Nå burde ikke Oslomet bli en kopi av UiO – det er ingen tjent med. Storbyuniversitetet har sitt eget uttrykk i at det er moderne, praktisk og sentrumsnært. Likevel har de ting å lære av sin storebror. Studentene på Oslomet fortjener at den

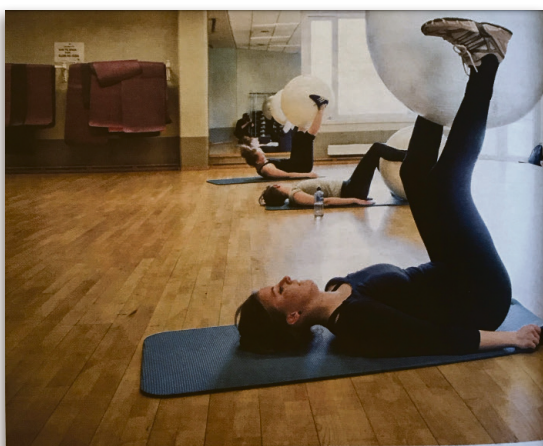
sparsomme plassen på campus blir viet til å legge et grunnlag for fellesskap og tilhørighet blant studentene. Det er rom utendørs nok for et sted man kan slappe av i frisk luft, ikke bare sette opp foreningsboder. Dersom man også får arrangementer på campus som ikke kun er rettet mot forskere og de som liker å høre på dem, vil man også gi mer av campus tilbake til studentene. Kronen på verket hadde vært å få dele dette med nye bekjensker fra ulike studieprogram og fakulteter.

Da Dagsavisen i 2018 skrev at logoen til Oslomet ser ut som den sier «Oslo omet», som betyr «Oslo svikter» på

fransk, var det et morsomt tilskudd til en latterliggjort navnedebatt. Tre år senere har oversettelsen blitt et faktum. Når studentene selv ikke har utbytte av overgangen til universitetsstatus, er det lov å føle seg snytt. Jeg skulle gjerne ha sagt konsekvent at jeg går på universitetet, men jeg kommer til å fortsette å si at jeg går på skolen frem til studiehverdagen min tilsier noe annet.

debatt@universitas.no

Historiske skråblikk av
Live «Lusker'n» Tronstad

Norges sprekeste?

Universitas' utsendte spiste banankake hver dag i en måned. Så oppdaget hun at bikinisesongen nærmer seg.

Jeg > studentidretten = sant

- Oppdager: Gå på så mange trenings timer mulig, samt trene et stykke og kanskje løpe i treningsstudioet hos studentidretten og Studentkorpset i Oslo (SK).
- Temer: Sone Balans, Ball 1, Høyop, Sykkel 2 og Svinging
- Studentidretten treningsklubber består av de fire treningsgruppene Bliend, Dama Athletic, Høsten og Centrum Athletics.
- Gjennomsnittlig betales 5.000 studentene 500 trening timer dag
- Ikke å holde 500 trening 14.000 treningsklubber
- 11 klubb til treningsklubber og treningsklubber, har senere også tilbudt mat, diverse kurs og personlige veiledninger.

Prolog kl. 12.00, Dama Athletics
– Tapp på bosa'n – tapp'n med sommerfugl!
De 20 deltagere i treningsklubben på Dama Athletics prøver så godt de kan å følge treningsinstruktøren Elinas kreative instruksjoner. Det minner mest om en innasjon av skadestutte sommerfugler, der armer og ben

Øyeblikket

av Sindre Deschington

Lyslugg: I skyggen av en venn.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Emilie Waldal
Sivert Bjelland Sevatdal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALIST:

Live Tronstad

KORREKTURSJEF:

Harald Nordbø

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Anna Krokene**
annakrokene@gmail.com 410 80 450

Samboerpar forskjellsbehand

Hvis nøkkelkortet til Colin Espinosa Valenzuela slutter å fungere, kan han få hjelp av SiO. Skal samboeren få den samme hjelpen trenger hun fullmakt fra han.

Nøkkelkluss

tekst Sofie Kristine Flydal og Victoria Bergundhaugen
foto Sindre Deschington og Tuva Skare

Et av Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) sine alternativer til studentbolig er parbolig. I Iladalen studenthus bor student Colin Espinosa Valenzuela sammen med kjæresten. Selv om begge betaler leie, er det bare en av dem som er registrert som hovedleietaker. Valenzuela må fremleie til kjæresten sin. Til tross for at de har hvert sitt nøkkelkort, har ikke begge anledning til å kjapt fikse et nytt hvis det ene skulle forsvinne. Skal kjæresten hente ut et nytt nøkkelkort, eller bli låst inn av vaktmester, må hun ha fullmakt av Valenzuela.

Samboerparet har flere ganger vært frustrert over hvor vanskelig det er å få tak i et nytt nøkkelkort.

Tungvint og frustrerende

De gangene nøkkelkortet forsvinner eller ikke fungerer, må fullmakt

skrives ut, signeres og skannes sammen med gyldig legitimasjon. Valenzuela sier at dette fort blir en omstendelig prosess, som forverres av at de ikke har tilgang på egen printer.

– Det høres kanskje litt teit ut å pirke på at det er slitsomt å lage en fullmakt, men man har ikke alltid mulighet til å dra på skolen eller jobben for å printe, sier Valenzuela.

Tidligere har paret så vidt rukket å skrive ut fullmakt før han skulle ut å reise. Da var det nøkkelkortet som plutselig sluttet å fungere. Hadde dette skjedd et døgn senere, ville samboeren vært utestengt fra egen bolig til fullmakten var i orden.

Valenzuela ønsker at SiO sine regler var mindre strenge. Slik kunne de unngått lignende stressende situasjoner. Han er tydelig på at det ville gjort hverdagen til samboerparet betraktelig lettere dersom begge var representert i leiekontrakten.

Snevre åpningstider

Valenzuela har obligatorisk oppmøte på studiene fra 9–15 i hverdagens, mens samboeren jobber fulltid. For å få hentet nytt nøkkelkort må han dermed få fravær for å rekke kundesenterets kontortider mellom 10–15.

– Jeg har liten mulighet til å rekke innom SiO i kontortiden, sier Valenzuela.

Alternativt kan man få hente ut nøkkelkortet i en postboks på et mer passende tidspunkt. Dette

koster imidlertid en viss sum å hente ut. Valenzuela påpeker også at studenter på andre studiesteder med lengre reisevei, og som har fast oppmøte, vil ha problemer med å rekke kundesenterets kontortider.

Lite fleksibilitet hos SiO

Gert-Fredrik Malt er førsteamanuensis emeritus og har ekspertise i husromsrett. På telefon til Universitas sier han at SiOs nåværende ordning er lite fleksibel og virker urimelig. Han viser til Husleieloven paragraf 5–1, første ledd. Her pliktes utleier til å stille husrommet til leierens disposisjon i samsvar med avtalen. Ifølge Malt oppfyller ikke SiO dette punktet, når godkjente og registrerte leietakere i ytterste konsekvens risikerer å bli utestengt fra sin egen bolig. Særlig når boligene er beregnet for par, bør SiO gjøre det de kan for å tilpasse utleieavtalen til nettopp par.

Han mener at Valenzuela og andre som opplever det samme har god grunn til å klage på forholdene. Samtidig ser han bakgrunnen til hvorfor reglene er sånn som de er.

– Det kan tenkes tilfeller hvor det er behov for strenge regler om systemer for adgangskort. Særlig i konfliktsituasjoner, hvor for eksempel en ekssamboer urettmessig vil skaffe seg adgang til boligen, vil det være nødvendig at reglene er tydelige, sier han.

Likevel påpeker han at SiO i

Ingen adgang: Valenzuela skulle ønske reglene for nøkkelkort var mindre strenge.

dette tilfellet har en lojalitetsplikt overfor begge leietakerne, som gir

dem plikt til å løse slike praktiske problemer, samtidig som organisasjonen ivaretar egen og beboeres sikkerhet.

Støtte fra jusstudenter

Foreningen Jussbuss er enig med førsteamanuensis Malt i at dagens ordning er problematisk.

Vi møter Ermal Veliqi og William Fosdahl, som jobber i foreningens husleie- og gjeldsgruppe, i deres kontorer i sentrum. I likhet med Malt mener de at den nåværende løsningen virker lite fleksibel. De påpeker at en såpass stor aktør som SiO har et ekstra ansvar overfor sine kunder. Særlig gjelder dette når SiO leier ut til studenter, som gjerne er ferske på boligmarkedet.

– SiO bør gå i bresjen for klare og gode avtaler, sier Veliqi.

Veliqi og Fosdahl mener at problemet lett kan løses ved at SiO gjør det mulig for hovedleietaker å gi en generell fullmakt til samboeren sin. Malt støtter dette og sier at det kan gjennomføres ved å legge til en klausul i kon-

Trenger fullmakt: Samboeren til Colin Espinosa Valenzuela trenger fullmakt fra han, dersom hun trenger nytt nøkkelkort fra SiO.

ndles innenfor egne vegger

trakten, der leietakeren velger å gi fullmakt – eller ikke – til sin partner.

Jussbuss stiller også spørsmål ved i hvor stor grad SiO tydeliggjør rettighetene for de som bor i parbolig i sine kontrakter og avtaler.

– Vi mottar veldig mange henvendelser der studenter er usikre på sine rettigheter ut ifra kontrakten, sier Veliqi.

Vi mottar veldig mange henvendelser der studenter er usikre på sine rettigheter ut ifra kontrakten

Ermal Veliqi, Jussbuss

SiO: – Er i gang med løsning

I en e-post til Universitas skriver boligdirektør i SiO Gunn Kirsti Løkka at de har forståelse for at det kan oppleves stressende å måtte innhente samtykke for å bestille nye nøkler når leiekontrakten står på samboer.

«SiO har i dag en kontraktspart, også i parboliger. Det betyr at det kun er den ene personen som inngår leiekontrakten med oss. Rutinen er at leietaker skal godkjenne alle innlåsing i boligen. Bakgrunnen for dette er å beskytte leietaker slik at ikke feil person blir låst inn, for eksempel ved et samlivsbrudd.»

Løkka medgir at ordningen kan gi upraktiske utslag for medboerne, særlig utenom åpningstidene til kundeservice. Hun skriver at de vil følge opp saken, og legger til:

«Vi er derfor i gang med å se på en løsning på kort sikt slik at det skal bli enklere å gi en fullmakt også gjennom døgnet og også bedre langsiktige løsninger.»

Hun legger til at forslaget fra Malt er en av flere mulige løsninger de har med seg.

universitas@universitas.no

Kritiserer ordningen: Ermal Veliqi og William Fossdahl i Jussbuss mener SiO burde finne en løsning på nøkkelproblemet: – SiO bør gå i bresjen for klare og gode avtaler, sier Veliqi.

SIER DE ER EN SNARVEI TIL JUSDRØMMEN:

Mangler praksisavt

Ved pulten: Juristen Henrik Sander startet Jusutdanning AS i 2018. Han mener at jus angår oss alle, og at alle derfor må få lov til å studere det.

For 95.000 kroner tilbyr Jusutdanning AS årsstudier i jus, inkludert praksis. Nå benekter flere av praksisstedene at de samarbeider med skolen.

Privat utdanning

tekst Alexander Sæthern og Anna Krokene
foto Joachim Kvaleng og Sindre Deschington

Masterstudiet i jus er blant de mest populære studiene i Norge. Høye karakterkrav gjør at drømmene for de fleste går i knas før de i det hele tatt har åpnet Norges lover. Dette skaper et marked for private fagskoler som Jusutdanning AS.

For 95 000 kroner i året tilbyr de ulike årsstudier i jus, med inkludert praksis i advokatbran-

sjen. Nå sier flere av aktørene skolen hevder å kunne tilby praksis hos, at de ikke har forpliktet seg til å ta imot studenter i praksis. (Se undersak.)

I en Facebook-video presenterer skolen seg som et alternativ for de som ikke kom inn på jussen. Videoen oppgir at fagene i årsstudiet «Juskonsulent Privatrett» til sammen utgjør første året på masterstudiet i jus. Likevel presiserer skolen at det ikke finnes noen garanti for at studenter får fritak for tilsvarende fag dersom de kommer inn på jussen. Videoen presenterer en *quick fix* for å

bli jurist: Ta ett år hos Jusutdanning, og fire år ved universitetet.

Jusprofessor Gunnar Ketil Eriksen ved Universitetet i Tromsø (UiT) var en av fagpersonene som var med å godkjenne skolen. Nå er han kritisk til tilbudet, og er bekymret for at studentene vil ende opp med noe annet enn det de forventet da de begynte.

På telefon til Universitas stiller Eriksen seg tvilende til om det er behov for utdanninger som de man får hos Jusutdanning. Han trekker frem årsstudiet Advokatassistent som et unntak.

– Det er et begrenset marked for denne type kortere jusutdanninger, og jeg er ikke sikker på hva man oppnår ved å opprette flere ettårige jusutdanninger med ulike navn, sier han og legger til:

– Min bekymring er begrun-

net i omsorg for studenter som bruker tid og penger på en slik utdanning, og at de kan oppleve å få noe annet enn forventet.

Room service

Universitas møter Henrik Sander, jurist og daglig leder av Jusutdanning AS, på et hotell i Oslo sentrum. Skolen leier møterom på hotellet til undervisning.

Jus angår oss alle, og da må alle få lov til å studere det

Henrik Sander, daglig leder Jusutdanning AS

– Vi ble etablert våren 2018, og ønsket å tilby privat- og privatistundervisning til studenter som ville studere jus, sier Sander.

Tidligere tilbød UiO privatisteksamen i jus, som en mulighet for å bli jurist uten å ha karakterene som skal til for å komme inn på det vanlige studiet. Ordningen ble imidlertid gradvis avvirket frem til 2017. Nå må man ha studierett på masterstudiet for å bli jurist. Derfor kan ikke skolen tilby privatistundervisning som kan gi mastergrad, men bare fagskoleutdanning.

Sander tok selv jusstudiet som privatist, og har tatt til orde for å gjeninnføre ordningen. Han mener den er med er på å fylle et behov for jurister i samfunnet.

– Alle, uavhengig av bakgrunn, skal ha rett til å lære seg

aler

I korridoren: Jusutdanning AS har leid en del av møteromsavdelingen på et hotell i Oslo sentrum som undervisningslokaler.

kommer behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet». Det er dette han stiller seg tvilende til.

Først anbefalte Eriksen bare at et av de fem årsstudiene ved Jusutdanning skulle godkjennes. I en tilsvarsrunde la skolen fram mer dokumentasjon, blant annet avtaler med advokatfirmaer om praksis. Dermed ble alle studiene godkjent.

Likevel skriver Eriksen i sin rapport om studiene i privatrett og forvaltningsrett at jobbmulighetene for studentene er begrenset, og at det er «etiske betenkeligheter» ved skolens tilbud. Han påpeker at skolen oppfyller kravene til fagskoleloven på tross av dette.

Tilsynsdirektør i Nokut Øystein Lund sier at studiene ble godkjent etter at skolen hadde fremlagt dokumentasjon som man mente var god nok til å gi godkjenning.

Han påpeker at fagskoleloven ikke har krav om at de som tar utdannelsen må få jobb.

– Kravet er at utdanningen skal være relevant for arbeidslivet. Det er ikke krav om behov for en bestemt mengde stillinger, men at behovet finnes, sier Lund.

Fikk medhold i klage

Daglig leder Henrik Sander mener studiet er verdt prislappen på 95 000 kroner.

På spørsmål om hva skolens utdanninger kan brukes til, svarer han at det finnes stillinger som ikke krever mastergrad i jus. Han viser frem et brev fra Politidirektoratet. Der bekrefter de at utdanningen i strafferett kan være relevant for arbeid som konsulent i administrative stillin-

ger i politiet, uten videre utdanning eller praksis.

– Du får ikke en fullverdig juridisk kompetanse, det får du kun med master. Det du får hos oss, er kompetanse til støttefunksjoner som saksbehandler, advokatassistent og konsulent, som man ikke tenker på som juridisk arbeid i dag.

Tilbake på telefon med Eriksen spør vi hvorfor han endte med å godkjenne utdanningene til Jusutdanning.

– Ved de første vurderingene hadde jeg, tross sterk tvil, et ønske om at utdanningen burde få en sjanse i et begrenset format. Når Jusutdanning i neste omgang imidlertid svarer med å lage en ny juskonsulentutdanning i

sorgen. Strafferettsstudiet var det siste Eriksen vurderte, og da ga han avslag.

Jusutdanning fikk medhold i en klage på avslaget, og fikk studiet godkjent etter en søknadsrunde. Da var det andre enn Eriksen som gjennomførte vurderingen.

– Eriksen har vurdert utdanningene på faglig grunnlag. Vi er svært opptatt av kvalitet, og har tatt tak i punktene de sakkyndige trakk frem. Vi skal levere den beste jusutdanningen i Norge, og har toppadvokater som forelesere, sier Sander til Universitas.

Han ønsker ikke å kommentere Eriksens uttalelser utover dette.

Min bekymring er begrunnet i omsorg for studenter som bruker tid og penger på en slik utdanning, og at de kan oppleve å få noe annet enn forventet

Gunnar Ketil Eriksen, jusprofessor

Lover praksis

Som en del av studiet ved skolen inngår en praksisperiode på fire uker.

I sin vurdering trakk Nokut frem at de måtte tydeliggjøre at det var skolens, og ikke studentenes, ansvar å finne praksisplasser. Skolen måtte også få på plass flere praksisavtaler som ga studentene

nødvendig utbytte. I tilsvarsrunden viste Jusutdanning til at de hadde praksisavtaler, eller hadde fått positive tilbakemeldinger fra flere aktører, blant dem store advokatfirmaer i Oslo.

Flere av disse aktørene opplyser Universitas om at de ikke har forpliktet seg til å ta imot praksisstudenter. (Se undersak.)

Eriksen forteller at de la til grunn at det i praksis var inngått bindende avtaler, og vurderte at det fikk være Jusutdannings ansvar å utvikle disse avtalene videre.

Han viser til at deres vurdering først og fremst var faglig, mens det er Nokut selv som kontrollerer administrative forhold.

Øystein Lund i Nokut sier til Universitas at det varierer i hvor stort omfang Nokuts administrasjon gjør nærmere undersøkelser i slike saker.

Han understreker at prosessen har et innebygget element av tillit.

– Uansett følger vi opp i etterkant av akkrediteringer, hvor vi vurderer om vi skal følge opp nærmere overfor et studietilbud, sier han.

Rammet av pandemien

– Overfor Nokut har dere opplyst om praksisavtaler med flere aktører, men de vi har snakket med gir uttrykk for at de ikke har noe forpliktende samarbeid med dere om praksis.

– Nå må du huske på at Oslo ble stengt ned i november 2020. Ifølge Oslo kommune og smittevernreglene var det ikke lov å gjennomføre praksis, sier Henrik Sander.

jus. Jus angår oss alle, og da må alle få lov til å studere det, sier Sander.

I 2020 ble Jusutdanning godkjent som høyere yrkesfaglig utdanning av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut). Da tilbød skolen årsstudiene advokatassistent, privatrett og forvaltningsrett. Godkjenningen gjør at skolens studenter kan få lån og stipend fra Lånekassen. Ifølge Sander hadde skolen 50 studenter i 2020. Fra 2021 tilbyr også skolen studier i forretningsjus og strafferett.

Ikke krav om jobb

En av fagpersonene som vurderte studiene ved Jusutdanning for Nokut var jusprofessor Eriksen. Et av kravene i fagskoleloven som skolen måtte oppfylle, var at studiene er «praksisnære og imøte-

Han viser en melding som ble sendt til studentene i mars i år. Der skrev han at praksisen ble avlyst, og at han er lei seg for at forhold utenfor hans kontroll kom i veien for praksisen.

Ifølge Sander er det ikke et krav fra Nokut om forpliktende praksisavtaler på søknadstidspunktet.

– Betalte fjorårets studenter, som ikke fikk praksis, hele beløpet i skolepenger?

– Det gjorde de. Vi erstattet praksis med en praksisoppgave, slik at studentene fortsatt fikk et godt studieutbytte, sier Sander.

Han sier videre at praksisen skulle avholdes på ulike praksissteder, som advokatfirmaet, kommuner og organisasjoner. Sander sier at de også hadde flere eksempler på at studenter skaffet praksis selv.

– Har du eksempler på advokatfirmaer som skulle ha praksis?

– Da må jeg sjekke med den praksisansvarlige. Vi var i et pandemiår, der vi fulgte med fra pressekonferanse til pressekonferanse. Jeg har ikke hørt om andre fagskoler som gjennomførte praksis i fjor.

Sander forteller at de før praksisen neste semester vil ta kontakt med advokatfirmene de har en avtale eller intensjonsavtale med.

– Studentene kan søke praksis selv der de måtte ønske. Vi bistår med CV- og søknadsskri-

ving, slik at alle skal ha de beste forutsetningene for å få praksis der de selv ønsker. Får de ikke det til, er det vår plikt å skaffe praksis til studentene, sier Sander og legger til at deres erfaring er at de fleste finner praksis selv.

Universitas spør hvorfor sko-

len overfor Nokut har oppgitt å ha fått positive tilbakemeldinger om muligheter for praksis fra advokatfirmaer som sier at de har avvist skolens henvendelser. Sander svarer at de hadde fått positive tilbakemeldinger, men ikke landet noen avtaler.

Fasade: Jusutdanning AS leier møtelokaler av Scandic Holberg i Oslo sentrum.

– Vi hadde flere samarbeidsavtaler og praksisavtaler på plass ved vårt tilsvare til Nokut, samt fått positive tilbakemeldinger fra flere øvrige aktører.

– Interessert i å følge opp

Universitas spør Øystein Lund hva han tenker om at skolens praksisavtaler typisk er uforpliktende, inngått av personer uten rett til å representere firmaet, og at flere sier de har avvist henvendelsene om praksis.

– Jeg tenker at vi er interessert i å følge opp og se nærmere på hva de har sagt i søknaden, og hva som faktisk foreligger av avtaler. Jeg vet ikke om dette har hatt betydning for søknadens utfall.

– Professor Gunnar Eriksen, som vurderte studiene for dere, er i dag kritisk til at studiene er godkjent. Hva er Nokuts kommentar til dette?

– Hvis han har godkjent utdanningen, så har han gjort det. Hvis det har kommet frem nye opplysninger, så må vi se på de og gjøre en nærmere vurdering på bakgrunn av de opplysningene som er kommet frem.

Henrik Sander har blitt forelagt Lunds uttalelser.

– Vi har et godt samarbeid og en fin dialog med Nokut, sier Sander.

Han sier videre samarbeidet har vært godt i hele prosessen, og at de forholder seg direkte til Nokut, ikke gjennom media.

Vi skal sørge for at alle skal få praksis, og det er hele min prestisje som daglig leder

Henrik Sander, daglig leder Jusutdanning AS

Garanterer praksis

Sander garanterer at alle skolens studenter vil få praksis.

Han viser til at skolen er i vekst, og har nylig styrket administrasjonen med to nye heltidsansatte.

– Det er mange som har slitt med å komme seg videre i utdanningsløpet, og vi hjelper dem videre. Det er jeg veldig stolt av. Tilbakemeldingene vi får viser at studentene i snitt er veldig godt fornøyde med utdanningen, sier Sander og legger til:

– Vi bruker hver eneste krone vi får inn på å styrke oss. Vi skal fortsette å tiltrekke oss studenter og dyktige forelesere. Vi skal fortsette å kjempe for studentene, og vi er nytenkende. Jeg er superstolt av det vi har fått til. Gi oss sjansen til å gjennomføre et år uten pandemi, så skal du se at vi får til det vi har lovet.

universitas@universitas.no

PRAKSISSTEDENE SVARER:

– Et høflig avslag er ikke det samme som en positiv tilbakemelding

Flere av aktørene reagerer med overraskelse på at Jusutdanning AS hevder å samarbeide med dem. De sier at de ikke har noen forpliktelse overfor skolen.

Privat utdanning

tekst Alexander Sæthern og Anna Krokene

KPMG Law AS

«Ingen med signeringsrett har signert avtale på vegne av KPMG Law AS med Jusutdanning AS, og det foreligger ikke et samarbeid,» skriver managing partner Cathrine Dalheim Bjerke i KPMG Law i en e-post til Universitas.

Sands

«Det ble inngått en uforpliktende praksisavtale mellom Sands Advokatfirma DA og Jusutdanning AS i februar 2020. Formålet var at vi skulle være åpne for å tilby praksisplass i fire uker for advokatsistent-studenter, gitt at vi fikk inn aktuelle søkere fra utdanningen.» Det skriver Oddbjørn Slinning managing partner i en e-post til Universitas og legger til:

«Vi har ikke fått henvendelser om å ta inn studenter ennå, så vi har ikke tatt stilling til om vi vil ta imot praksisstudenter fra skolen eller ikke.»

Arntzen de Besche

– Det foreligger en samarbeidsavtale med Jusutdanning AS som er signert av en tidligere partner, sier Thomas Hansen, leder for forretningsstøtte i advokatfirmaet, til Universitas på telefon.

Den tidligere partneren hadde ikke juridisk rett til å binde firmaet. Advokatfirmaet opplyser at de i etterkant av Universitas' henvendelse har sagt opp avtalen.

– Arntzen de Besche har ikke praktisert noe systematisk samarbeid med Jusutdanning AS i henhold til avtalen, og har ingen planer om et slikt samarbeid utover våre ordinære traineeordninger for bachelor- og masterstudenter i rettsvitenskap, sier Hansen.

Advokaten som inngikk avtalen på vegne av advokatfirmaet sier til Universitas at han har forelest for Jusutdanning, og inngikk en avtale om å ta imot praksisstudenter, under forutsetning av at denne skulle være uforpliktende for firmaet.

Advokaten som inngikk avtalen på vegne av advokatfirmaet sier til Universitas at han har forelest for Jusutdanning, og inngikk en avtale om å ta imot praksisstudenter, under forutsetning av at denne skulle være uforpliktende for firmaet.

Aabø-Evensen

I mars 2020 skrev Jusutdanning i et tilsvare til Nokut at advokatfirmene Elden, Pind og Aabø-Evensen har gitt positive tilbakemeldinger på henvendelser om praksis.

Daglig leder i Aabø-Evensen, Torstein Schroeder, er av en annen oppfatning. I en e-post til Universitas skriver han at firmaet fikk en henvendelse fra Jusutdanning om praksis, som de av slo.

«Et høflig avslag er ikke det samme som en positiv tilbakemelding,» skriver han videre.

Elden og Pind

Advokatfirmaene Elden og Pind opplyser til Universitas at advokater fra firmaet har forelest for Jusutdanning.

Øst politidistrikt

Da Nokut godkjente studiet i strafferett, ble det vist til at skolen hadde samarbeidet med lederne for straffesaks konsulentene i Øst politidistrikt om søknaden.

I en e-post til Universitas skriver Agnes Beate Morland Hemio, fungerende påtaleleder i Øst politidistrikt: «Øst politidistrikt har ikke hatt noe samarbeid med Jusutdanning AS. Den eneste kontakten vi har hatt, er en telefon fra selskapet hvor vedkommende hadde noen spørsmål om straffesaksarbeid i politiet.»

Sarpsborg kommune

Ved godkjenningen av studiet i forvaltningsrett viste skolen til en praksisavtale med Sarpsborg kommune. Universitas har fått innsyn i en avtale med tittelen «samarbeidsavtale» som skolen har med Sarpsborg kommune. Ifølge avtalen har kommunen mulighet til å presentere stillingsutlysninger og eventuelle praksisplasser for skolens studenter. I tillegg kan studentene få anledning til å besøke kommunen, for å se hvordan kommunen blir organisert og administrert.

Jusutdanning AS har senere gitt Universitas innsyn i en «praksisavtale» med kommunen. Denne er utformet som en arbeidsavtale, men sier ingenting om hvor mange studenter som skal ha praksis. Sarpsborg kommune har ikke besvart Universitas' henvendelser om denne avtalen.

universitas@universitas.no

Sitter fast på Zoom

Lei: Mina Noodt og Ella Tronstad er studenter ved UiO. De har fortsatt mye digital undervisning.

Avstandskravet for undervisning i høyere utdanning er fjernet. Forelesningssalene fylles opp. Men Ella (20) og Mina (20) må fortsatt tilbringe mye av tiden på Zoom.

Digital undervisning

tekst Nima Salimi
foto Tuva Skare

– Vi går inn i tredje semester med digital undervisning. Det vil si at minst halvparten av bachelorgraden vår vil være digital, sier Mina Noodt (20).

Sammen med Ella Tronstad (20) går hun andreåret på utviklingsstudier ved Universitetet i Oslo (UiO). Da de begynte på studiene i fjor var koronarestriksjonene på sitt strengeste. Selv om regjeringen nylig fjernet kra-

vet om én meters avstand i undervisningssituasjoner i høyere utdanning, har de to UiO-studentene fremdeles nesten bare digital undervisning.

Sitter fast på Zoom

For selv om universitetet i utgangspunktet hadde planlagt for Zoom-undervisning, har studenter i flere emner gått tilbake til fysisk undervisning etter at meterkravet ble fjernet. Men det gjelder altså ikke alle.

Noodt mener at de har blitt bortprioritert.

– Universitetet har sagt at de vil prioritere førsteårsstudentene, men det er kjipt for oss som selv var førsteårsstudenter i fjor, uten at vi fikk fysisk undervisning av den grunn, legger hun til.

Tronstad og Noodt sitter igjen med en følelse av at beslutningstakerne ikke bryr seg nok.

– Det virker ikke som at de legger inn noen innsats, slik at vi skal kunne få fysisk undervisning. For eksempel er det noen

emner med få deltakere, kanskje 40 til 50, maks. Der burde det ikke ha vært vanskelig å være litt fleksibel, sier Noodt, før hun fortsetter:

– Jeg føler egentlig at i fjor, da korona var verst, var beslutningstakerne enda mer på ballen enn de er nå, for å tilrettelegge for fysisk undervisning. Nå føler jeg at de har gitt oss opp.

Studentene understreker at de forstår at situasjonen også er vanskelig å håndtere for beslutningstakerne. De sier at de selv har møtt på forelesere som har sagt at de er lei seg for at det ikke er fysisk undervisning. Det gir håp om at ting normaliseres.

Likevel sier Tronstad at hun ser en kontrast mellom de videregående skolene og universitetet.

– Den videregående skolen har blitt sterkt oppfordret til å ta kjappe beslutninger og være fleksibel, men det virker ikke som at det samme gjelder her. Det er kjipt at man ikke kan kaste seg rundt for at studentene

skal få det bedre, sier hun.

– Det har vært tøft på psyken

At mange studenter har slitt under pandemien er en kjent sak. Resultatene av halvannet år med restriksjoner er nedslående. Studiebarometret, som undersøker opplevd studiekvalitet, stadfestet i februar i år at fire av fem studenter savnet det sosiale studiemiljøet. Resultatet var nedslående.

Studenter som må fortsette med digital undervisning i høst kan måtte leve videre med de samme forholdene. På spørsmål om hvordan det har vært å ha fjernundervisning i så lang tid, er Tronstad klar:

– Det har vært tøft på psyken. Det har vært veldig opp til en selv hva man klarer å få til sosialt, noe som har vært en utfordring for mange. På mitt studium er vi rundt femti stykker, og selv møter jeg stadig på nye personer som sier de går samme studium som meg.

– Men er det noe dere mener fakultetet kan gjøre for å bedre situasjonen?

De kan i det minste vise at de prøver. Slik det er nå, føler jeg ikke at de ser oss mer, sier Noodt. Tronstad stemmer i:

– Det virker som at beslutningstakerne tenker at vi nå bare må være vant til dette, og at vi bare må forholde oss til beslutningene som er tatt. Jeg skjønner selvfølgelig at det er vanskelig å få til ting som normalt, men jeg håper at de kan gi oss litt håp om at studiehverdagen er på bedringens vei.

Vanskelig å endre

Studentenes fakultet svarer på kritikken fra de to studentene i en e-post til Universitas.

«Det samfunnsvitenskapelige

fakultet deler studentens ønske om mest mulig fysisk undervisning og sosiale møteplasser. Det er godt å se at universitetet igjen er fylt av studenter. Derfor har vi satt som mål i planleggingen av høstsemesteret at alle studenter, så langt det er mulig, skal sikres et fysisk undervisningstilbud, og har lyktes med å tilby opp mot 80% fysisk og hybrid undervisning på fakultet som helhet.»

Det skriver Trine Waaktaar, studiedekan ved det samfunnsvitenskapelige fakultetet.

Videre skriver hun at undervisningsplanen for høstsemesteret ble lagt i slutten av april. På det tidspunktet var avstands-kravet om en meter i undervisningssammenheng gjeldende. Beskjeden om at dette kravet ville opphøre i undervisningssammenheng kom først i august.

«Fakultetet har, der det har vært rom for det, åpnet for ytterligere fysisk undervisning. UiO har en meget stor undervisningsportefølje og undervisningsrom er en begrenset resurs. Det er derfor liten fleksibilitet i undervisningsplanen etter den er lagt. Det er også svært viktig at fakultetet ikke ender tidspunkt på undervisning som studenten selv har kollisjonssikret med andre emner,» fortsetter hun.

Avslutningsvis skriver Waaktaar at de har kunnet tilby en fysisk studiestart, og at fakultetet har videreført en satsning på kollokvie-fadderordningen. De håper at dette kombinert med et åpnere campus, bidrar til at alle får et bedre høstsemester tross den pågående pandemien.

universitas@universitas.no

4500 KVADRATMETER TIL STUDENTENE:

Vil ha gamingrom og
i Oslos nye studentth

Om to år skal St. Olavs gate 23 fylles av studenter. Vil du ha trampolinepark eller nattklubb? Nå begynner planleggingen.

Studenthus

tekst Saga Eline Jonsson Hoff
foto Tuva Skare

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) kjøpte denne våren bygget i St. Olavs gate 23 (SO. 23) i 2023 skal huset etter planen være ferdig oppusset, og med det vil et nytt studenthus være på plass for oslostudentene.

Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) fikk forrige uke nøklene til det kommende studenthuset. Nå tar de fatt på arbeidet med hva som skal fylle de om lag 4500 kvadratmeterne i sentrumsbygget.

Akvarium, ølkraner og takterrasse

Denne helgen møttes de tillitsvalgte i VT til høstseminar til en innholdsdebat om studenthuset. I debatten ble det tatt til orde for alt fra gamingrom og trampolinepark til takterrasse.

Debatten har de imidlertid hatt før, da planen i vår var å kjøpe St. Olavs gate 32 og lage et nytt studenthus der. SiO tapte da budrunden ettersom bygget ble lagt ut på det åpne markedet.

Kort tid etter tapet ble St. Olavs gate 23, som ligger 200 meter lenger ned i gata, lagt ut for salg. SiO la inn bud, vant budrunden og kjøpte bygget i slutten av juni.

Dermed må debatten om studenthusets innhold tas på nytt. Det synes leder av VTs arbeidsutvalg Maika Maria Godal Dam er nødvendig:

– Det er et annet bygg, og det er også derfor viktig at studentene får vært med og gitt innspill ut fra hvor vi faktisk er i dag, ettersom vi har forankring som er basert på et gammelt vedtak.

Hun har stor tro på at studenthuset blir et bra tilbud for oslostudentene, og viser til hva hun mener er mange reflekterte og

gode debatter fra VTs medlemmer under møtet.

Blant vedtakene for hva de ønsker av tilbud i det nye studenthuset er et verksted for studenter, et serveringsområde på takterrassen og et gamingrom. Forslag om trampolinepark og akvarier som interiør falt før klubben hevet møtet.

Studenthuset skal tilby sosiale arenaer, gratis leie av lokale for studenter og både lukkede og åpne arbeidsarealer for studentene.

Dam håper uansett at huset kan bli et samlingssted på tvers av byens utdanningsinstitusjoner, og kanskje spesielt for studentene som ikke er med i en forening.

Samstemte om supplement

Oslostudentene har allerede et større samlingssted på Chateau Neuf på Majorstua, som driftes av Det Norske Studentersamfund (DNS) og datterselskapet Chateau Neuf AS.

Det var opprinnelig DNS som skulle få nye lokaler i 2014, men forslaget falt gjennom og de forble på Majorstua. Velferdstinget vedtok senere å jobbe for et nytt studenthus i sentrum.

Tidligere styreledere av DNS har uttalt seg om frykten for et nytt konkurrerende studenthus, og at dette vil gå utover driften på Majorstua.

Nåværende styreleder i DNS Christina Eide er imidlertid positiv til samarbeidet, som hun synes har blitt bedre og bedre.

– Vi ønsker ikke å være kranglende og kverulerende, som vi kanskje har kunnet blitt oppfattet som tidligere. Vi må samarbeide, for alle ønsker å gi et godt tilbud til studentene, sier Eide.

Det tror hun vil gagne både VT med lokalene i SO. 23 og DNS med lokalene i Chateau Neuf.

Om man har to studenthus som konkurrerer med de nøyaktig samme tilbudene og premissene, vil det gå utover begge

Christina Eide, styreleder i DNS

– Om man har to studenthus som konkurrerer med de nøyaktig samme tilbudene og premissene, vil det gå utover begge, fortsetter hun.

Dette er studenthus-saken

- 2014: En komité settes ned for å se etter alternative lokaler for Det Norske Studentersamfund. Generalforsamlingen vedtar at DNS ønsker å finne nye lokaler.
- 2016: Huskomiteén settes ned for å jobbe langsiktig med flyttestrekket.
- Mars 2017: Generalforsamlingen blir enige om å avslutte flyttestrekket og bli i lokalene på Chateau Neuf.
- Høsten 2017: Det blir vedtatt at Velferdstinget skal arbeide for et studenthus i sentrum.
- 2018: På nyåret satte Velferdstinget i gang et offisielt forprosjekt knyttet til St. Olavs gate 32 for å vurdere om tomten egner seg til prosjektets formål. St. Olavs gate 32 er fredet og SiO Helse var siste leietager i bygningen. De flyttet ut i mars 2019.
- Mai 2020: Regjeringen beslutter å selge bygningen i en åpen budrunde. Dette gjorde det økonomisk vanskeligere for SiO, siden de må konkurrere mot andre aktører.
- Mars 2021: Bygningen legges ut for salg, og selges til Flakk Gruppen og familien Brendmoe for 345 millioner.
- Mai 2021: SiO legger inn bud på St. Olavs gate 23, 200 meter lenger ned i gaten.
- Juni: 2021: SiO kjøper eiendommen St. Olavs gate 23 for 290 millioner kroner. Målet er å åpne det nye studenthuset høsten 2023.

Eide, som også var til stede under helgens møte, fikk støtte fra VT, som vedtok at utformingen av byggets innhold må gjøres i kontakt med DNS, slik at det helhetlige perspektivet for oslostudentene ivaretas.

Også leder av arbeidsutvalget Dam er tydelig på at de ikke vil konkurrere med DNS, men heller bidra til å skape flere

heller enn et nytt tilbud til byens studenmasse på nesten 70 000.

– Vi vil ha dem med i prosessen hele veien, lytte til deres behov og sørge for at deres stemmer

også blir hørt i alle avgjørelser som tas for dette bygget, sier hun.

– Kapasiteten vår er sprengt

Men to studenthus er to studenthus. Dam viser til at studentene vil ha mer av det samme, men det er usikkert hva som vil skille husene fra hverandre før idémyldringen er over og vedtakene utarbeidet.

Eide viser til at SO. 23 har noen klare begrensninger i plantegningene, og at de kan ikke stille med en storsal lik den på Chateau Neuf.

– Men selvsagt kan de gjerne ha foreningsrom, fordi vi har ikke nok. Kapasiteten vår er sprengt, og da er det bra at man på det

punktet kan utfylle hverandre, sier Eide.

Hun sier det handler om at man opprettholder dialogen, og for eksempel ikke booker samme artist til samme helg. Det handler med andre ord ikke om å kapre de øltørste studentene:

– Studentbarer er det overalt i Oslo, så der går det helt fint å samarbeide, sier Eide.

Styreleder i SiO Stine Johannessen peker på forskjellene ved studenthusene, og understreker i likhet med Dam at de aldri hadde en intensjon om å gå i konkurranse med Chateau Neuf.

– Vi har ingen storsal hvor vi kan ha kjempesvære konserter eller den type ting, men studenthu-

Tusenvis av kvadratmeter: Maika Maria Godal Dam leder Velferdstingets arbeidsutvalg. Nøk

g takterasse US

lene er overtatt, og nå begynner planleggingen av hva 4500 kvadratmeter med nytt studenthus skal fylles med.

set vil være et supplement for det arealbehovet man har for sosiale møteplasser i Oslo for studentene, sier Johannessen.

Kommersielle aktører?

Under debatten om studenthusets innhold ble det diskutert i hvilken grad kommersielle aktører skal få drive drift i bygget. Noen påpekte at SiO har tatt på seg et enormt lån for å kjøpe bygget som kostet 290 millioner kroner, og at innovasjonsvirksomhet og eksterne kommersielle kan bote på dette.

Andre mente dette ikke burde gå på bekostning av foreningsaktiviteten, og at det er et studenthus, ikke et leiehus.

Representant for de mindre høgskolene Øystein Klungnes tok til orde for førstnevnte:

– Huset må på en måte drifte seg selv, og man kan ikke begynne å ta av reserver eller egenkapital som egentlig kommer fra studentene på en annen måte.

Han vektlegger likevel at det må være en balanse.

Johannessen mener hovedtanken er at bygget skal være et studenthus. Hun sier at det er viktig å ta samtalen om i hvilken grad kommersielle aktører skal få slippe til i driften.

– Men dette er en sak som kan komme litt senere når vi begynner å få kontroll på arealet og hva som er det viktigste, sier Johan-

nessen.

Det sier Dam seg enig i: – Nå skal Velferdstinget få lov til å drømme, de skal få lov til å sette store ambisjoner for prosjektet og si akkurat hva de har lyst til at skal være i huset, og så skal vi få til mest mulig av det.

I en e-post oppklarer Dam spørsmålet om eksterne, kommersielle aktørers drift i bygget. Hun skriver at «essensen av endringene er at frivillige og ideelle organisasjoner som driver med studentrettet aktivitet skal, om valget er der, prioriteres fremfor innovasjonsprosesser.»

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

EVENT

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

FORENINGER

Studerer du samfunnsøkonomi?
Bli studentmedlem i Samfunnsøkonomene for kun 300 kr i året. Som studentmedlem får du blant annet krøsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning og tilgang til gode bank- og forsikringsordninger.

Les mer og meld deg inn ved å scanne QR-koden.

LEGE

Helsetjenester når du trenger det

- Lege 595,-
- Videolege 350,-
- Gynekolog 1095,-
- Fysioterapeut 495,-
- Kirropraktor 495,-
- Hudlege 1195,-

Kort ventetid og du trenger ingen henvisning. Les mer på www.drdropin.no.

MASSASJE

Unn deg massasje hos Squeeze til 425 kr

Bruk rabattkoden «student21» på www.squeeze.no/gavekort.

Kjøp til deg selv eller noe andre som fortjener deilig massasje!

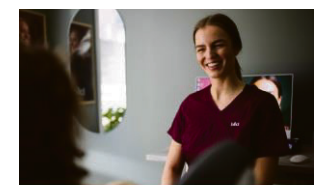
squeeze squeeze.no

MAT

Alle mattilbud nær deg!

Last ned Kupp-appen i dag.

TANNLEGE

Full undersøkelse og rens til 445 kr

Fyll inn «student21» på slutten av bookingflyten og ta med studentbevis.

blid blid.no

Tilbudsguiden

Gode tilbud til studenter i Oslo

Akademika sponset fadderuka

Fadderordningen ved Det medisinske fakultet fikk betalt av Akademika for å dele ut merch til ferske studenter. – Helt klart rollekonflikt, sier studentpolitikker.

Pensumbøker

tekst Vegard Møller
foto Sindre Deschington

Gjentatte ganger har det stort rundt Akademika for å betale faddere for å drive salg fremmede aktivitet på deres vegne. I januar skrev Universitas om at bokhandelen betalte faddere for å dele ut Akademika-merch og lister med anbefalt pensumlitteratur til nye studenter. Den gang uttrykte kommunikasjonsdirektør ved UiO Berit Kolberg Rossiné at slike sponsravtaler kan være problematiske.

I en e-post til Universitas opplyser UiO at de har et generelt reklameforbud på campus, og at «studiestart skal ha et så lite kommersielt preg som mulig».

I august publiserte Instagram-kontoen til fadderordningen ved medisinstudiet et innlegg der de informerte om Akademikas pakketilbud på pensumlitteratur. Innlegget var merket med #annonsse. Muhammed Gaeb, faddersjef ved Det medisinske fakultet, bekrefter at de hadde en sponsravtale med Akademika under høstens fadderuke i en tekstmelding til Universitas.

Vil ikke oppgi beløp

Det samme gjør Eli Gerhardsen, kjedeleder for Akademika. På telefon til Universitas sier hun at det som regel er faddergruppene som tar kontakt, og at det derfor er naturlig for Akademika å imøtekomme dem.

I tidligere avtaler har et krav vært at fadderne ikke skal oppfordre studentene til å skaffe pensum ved andre metoder, som for eksempel å kjøpe brukt. Dette er ikke lenger et av kravene.

– Det vi er opptatt av er at studentene skal vite at vi er der. Så er det opp til hver enkelt student hvordan de skaffer seg pensum, om i det hele tatt, sier Gerhardsen.

Det er jo helt klart en rollekonflikt, men jeg stoler likevel på at fadderne gjør en god jobb

Adrian Bolstad, leder Gjestelista

Ifølge Gaeb går avtalen ut på at fadderne skal dele ut diverse merch, samt en rekke informative tiltak. De skal informere om hvor Akademika er, hva slags tilbud de har og hvor man kan finne dem på stands under studiestart.

– Fadderne våre står helt fritt til å gi ut informasjon til våre studenter om at de får kjøpt brukt pensumlitteratur i Face-

book-grupper, skriver Gaeb.

Verken Akademika eller Gaeb ønsker å gå i detalj om de økonomiske rammene for den nye avtalen. Gaeb opplyser om at pengene de mottok av Akademika ble brukt på en aktivitetsdag under fadderuken.

Etisk problematisk

Jusprofessor og studiedekan ved Det juridiske fakultet Erling J. Hjelmeng har tidligere uttalt seg til Universitas om Akademikas sponsravtaler. Da sa han at så lenge fadderne bruker sin tilfritt som nøytral rådgiver uten å være åpne om sine økonomiske bindinger, «står man i verste fall i en spagat over grensen mot korrupsjon».

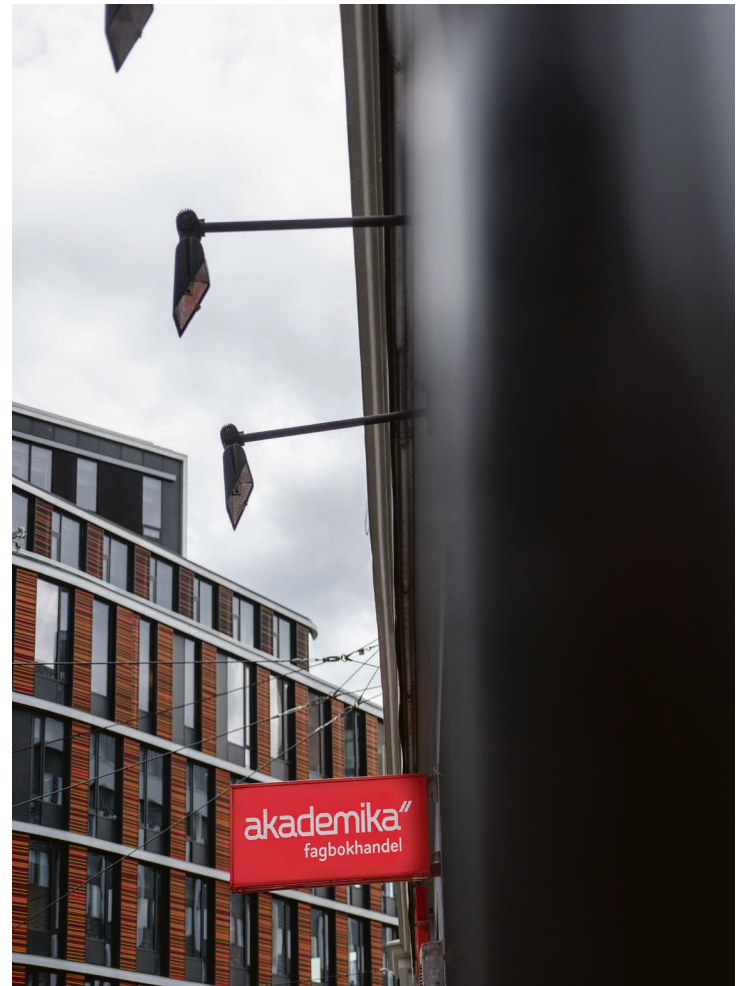
I en e-post til Universitas skriver han at de nye avtalene er noe bedre. Likevel understreker han at det fortsatt er etisk problematisk.

«Fadderne er jo tillitspersoner for nye studenter, og de nye skal ha trygghet for at de rådene fadderne gir er uholdede og fra student til student».

Videre poengterer han viktigheten av den tause kunnskapen du ikke nødvendigvis finner på nett, men som du kanskje bare får tilgang til via medstudenter. Han mener at åpenhet og objektivitet da er særlig viktig, og at fadderne ikke påvirkes til å favorisere enkeltaktører.

Hjelmeng skriver at Akademika må få lov til å profilere seg, samtidig som han påpeker mulige konsekvenser ved manglende konkurranse:

«Selv oppfordrer jeg ofte mine studenter til å kjøpe brukt – også på nett. For konkurransen er det ikke heldig dersom Akademika nærmest får en status som 'ofisiell universitetsbokhandel' blant studentene.»

Betalte faddere: Fagbokhandelen Akademika har betalt faddergrupper for å dele ut merch til nye studenter.

Jusprofessoren synes likevel det er vanskelig å si at avtalen bryter med UiOs generelle reklameforbud, men påpeker at sponsede innlegg på Instagram-profiler nok er i gråsonen. Det er også spørsmål om det dukker opp en rollekonflikt for fadderne det gjelder, skriver Hjelmeng og legger til:

«Er det egentlig nye studenter beste de har i tankene?»

Studentpolitikker reagerer

Adrian Bolstad, leder for Gjestelista, mener det er greit i seg selv at faddere mottar ekstern finansiering, men sier seg enig med Hjelmeng i at det i dette spesifikke tilfellet er snakk om en rollekonflikt.

– Det er jo helt klart en rollekonflikt, men jeg stoler likevel på at fadderne gjør en god jobb. De vet at studenter stort sett trenger å spare penger, og at det ikke er lurt å bruke penger på Akademika hvis du skal spare penger, sier Bolstad på telefon til Universitas.

Bolstad er tydelig på at han ikke vil legge skylden på fadderne. Han legger til at hvis faddergrupper føler seg nødt til å imot eksterne midler, kan det vitne om at det er for dårlig bevilgning på fakultetsnivå.

Faddersjef Gaeb skulle også ønske seg mer støtte fra fakultetene til fadderaktiviteter.

«Ekstern finansiering er som sagt en veldig vanskelig tematikk å balansere seg på, men jeg kan si at så lenge finansieringen av studiestartsukene fra universitetet ikke øker i tråd med den generelle prisveksten i samfunnet så må man ty til ekstern finansiering for å få hjulet til å gå rundt,» skriver Gaeb.

Han er imidlertid enig med Bolstad og Hjelmeng i at det er snakk om en rollekonflikt:

«Jeg mener avtalen ikke kommer i konflikt med vår rolle som nøytrale rådgivere. Vi mottar midler for jobben vi gjør med informasjonsspredning gjennom våre egne kanaler.»

FADDERGRUPPENES AKADEMIKA-AVTALE I FARE:
– Vi skal ikke være bundet opp til noen spesielle aktører

Medisin- og jus-fadderens sponsravtale med Akademika kan være i strid med UiOs reklameforbud på campus. Nå vil universitetet gjøre en ny vurdering av regelverket for fremtidige faddergrupper.

Pensumbøker
Studiedekan ved Det juridiske fakultet ved Universitas Erling J. Hjelmeng har tidligere uttalt seg til Universitas om Akademikas sponsravtaler. Da sa han at så lenge fadderne bruker sin tilfritt som nøytral rådgiver uten å være åpne om sine økonomiske bindinger, «står man i verste fall i en spagat over grensen mot korrupsjon».

Jeg tror ikke fadderordningen er avhengig av sponsorer for å gjennomføres
Faddersjef ved Det medisinske fakultet Muhammed Gaeb bekrefter at de hadde en sponsravtale med Akademika under høstens fadderuke i en tekstmelding til Universitas.

Det er universitetet selv som står for fadderordningen, og den skal ikke ha et kommersielt preg som har bindinger i en bestemt retning
Jusprofessoren synes likevel det er vanskelig å si at avtalen bryter med UiOs generelle reklameforbud, men påpeker at sponsede innlegg på Instagram-profiler nok er i gråsonen. Det er også spørsmål om det dukker opp en rollekonflikt for fadderne det gjelder, skriver Hjelmeng og legger til: «Er det egentlig nye studenter beste de har i tankene?»

En ministerpost for fremtiden?

Ministerposten for forskning og høyere utdanning ble gjeninnført i 2018. Siden da har to politikere satt sitt preg på rollen. Vi sjekker status.

Minister schminister

tekst Eline Ruud Kristiansen

Åtte år ved makta for statsminister Erna Solberg har resultert i noen utskiftninger i regjeringsstaben. Hvem som får ministerpostene i en ny regjering er ennå uvisst.

Ved å dele ministerposten for utdanning i to, har sektoren for forskning og høyere utdanning fått mer oppmerksomhet. Det var Iselin Nybø (V) som inntok rollen i januar 2018. Henrik Asheim (H) tok over roret i januar 2020, bare noen få måneder før korona rammet samfunnet og utdanningssektoren.

Har ikke fungert godt

Svein Erik Tuastad er valgforsker og førsteamanuensis ved Universitetet i Stavanger. Under fjorårets regjeringsutvidelse, og tilhørende opprettelse av nye ministerposter, trakk han i en artikkel i Aftenposten frem eldre- og folkehelseminister og samfunns-sikkerhetsminister som eksempler på poster som er opprettet av hensyn til å få partikabalen til å gå opp.

– Synes du at oppdelingen av Kunnskapsdepartementet til Kunnskapsminister og Forsknings- og høyere utdanningsminister er et eksempel på det samme?

– Jeg vil heller si det sånn at det er et eksempel på en ministerpost som fort kan bli slått sammen med en annen, sier han til Universitas.

Det begrunner han med at den favner om beslektet tematikk, og at det derfor er logisk.

Alternativt sier han at noen av ansvarsområdene kunne bli trykket ut av ministerposten.

Som et eksempel trekker han frem at det kunne bli skilt ut en innovasjons-, nærings- og forskningsminister.

– Det går an å ha barnehage og forskning i samme ministerpost, for det handler om investering i human kapital, men det er et ganske stort spenn likevel.

Han mener det er «fifty fifty» hvorvidt ministerposten vide-

På gangen: Henrik Asheim (H) har vært Norges forsknings- og høyere utdanningsminister siden januar 2020.

ARKIVFOTO: IVER DAALAND ÅSE

reføres i en rødgrønn regjering. Dersom det blir borgerlig flertall, tror valgforskeren imidlertid at den vil bli videreført.

Han synes ikke at posten siden gjeninnføringen i 2018 har fungert særlig godt.

– Politikerne er generelt veldig svake på universitet. De har problemer med å behandle universitetene som de særegne institusjonene som de faktisk er. Det virker som de tror at universitetene er styringsinstrumenter. Men samfunnet sine kunnskapsgartnere må gis en annen type armlengde, sier han og legger til:

– Jeg har stor respekt for politikere generelt sett, men jeg savner noen politikere som forstår den liberale begrunnelsen for universitetet.

Håper på videreføring

Leder i Forskerforbundet Guro Elisabeth Lind mener at det er viktig med en egen forsknings- og høyere utdanningsminister.

– Det er viktig å ha en egen statsråd som er dedikert til forskning og høyere utdanning. Å få til en satsing på forskning vil være helt avgjørende for det norske samfunnet framover, ikke minst på grunn av det grønne skiftet, sier hun til Universitas på telefon.

Lind håper en ny regjering vil videreføre ministerposten.

– Det er allerede alt for lite debatt om forskning i valgkampen. Satsingen har gått for langsomt, og vi bør se til våre nordiske naboland som virkelig har satset. Vi trenger en statsråd som er ambisiøs på forskningens vegne.

Fornuftig post

Leder i Studentparlamentet på Oslomet Rolf Martin Aspenes forklarer over telefon hvorfor han mener at det er hensiktsmessig å ha en egen ministerpost for forskning og høyere utdanning.

– Grunnskole og videregående tar mer tid av en ministers arbeid, og jeg er redd det ville blitt mindre fokus på høyere utdanning. Mange samarbeidsmøter ville kanskje forsvunnet, og vi ville fått mindre tid.

Aspenes tror likevel det kan fungere hvis posten som forsknings- og høyere utdanningsminister faller fra.

– Det er veldig mange oppgaver som skal fordeles på en post, men det har blitt gjort tidligere. Det er heller ikke helt svart på hvitt, kanskje en ny kunnskapsminister ville prioritert høyere utdanning mer, sier han.

God dialog er viktigst

Leder av Norsk Studentorganisasjon (NSO) Tuva Todnem Lund er positiv til samarbeidet med forsknings- og høyere utdan-

ningsministeren.

– Vi har opplevd at han har lyttet til oss, og når viktige avgjørelser skal tas, er vi invitert til felles innspill. Han har alltid vært tilgjengelig når vi har trengt det, og det har vi satt veldig pris på, sier Lund på telefon til Universitas.

Hun sier at de har hatt det hun omtaler som en overraskende god dialog med statsråden.

Hun understreker at det viktigste ikke er hvem som blir ny minister eller om ministerposten i det hele tatt fortsetter, men at de vil bli lyttet til.

– Uavhengig av hvem som blir sittende betyr det aller mest at vi har en god dialog.

Oppmerksomhetskurransen

Arne H. Krumsvik, rektor på Høyskolen Kristiania, synes at det er en god idé å ha en egen minister for høyere utdanning.

– Både i offentligheten og internt i regjeringa er det en fordel å ha en egen minister. Det er mye oppmerksomhetskurransen med grunnskolen som tar mye politisk kvalitetstid, sier han til Universitas på telefon.

Forsknings- og høyere utdanningsminister

+ Tora Aasland (SV) var statsråd med ansvar for forskning og høyere utdanning fra 2007 til 2012. Mellom 2012 og 2018 var det kun én kunnskapsminister for hele sektoren.

+ Ved regjeringsutvidelsen i 2018 ble Kunnskapsdepartementet utvidet med Iselin Nybø (V) som forsknings- og høyere utdanningsminister.

+ Henrik Asheim (H) tok over posten i 2020.

+ Det er usikkert om ministerposten vil beholdes i en ny regjering.

Kilde: Store norske leksikon

Den som lever får se

Universitas har forsøkt å få kontakt med Høyre og Arbeiderpartiet for å høre om de ville videreført praksisen med egen minister for forskning og høyere utdanning. Begge svarer at det er for tidlig å si noe om, og at valgkampen kommer først. Senterpartiets Marit Arnstad vil heller ikke si noe bestemt om ministerposten skal beholdes eller ikke hvis Sp danner regjering.

– Ingen i regjering kommer noen gang til å være bastant på hvilke departementer som skal beholdes, det er mange avveininger å ta, sier hun til Universitas.

universitas@universitas.no

HUNDREVIS FORTSATT I KØ FOR STUDENTBOLIG:

Studentboliger står tomme

Oppgitt: Christina Lokken opplever at SiO har vært lite behjelpelige etter hun valgte å si opp hybelen sin. Hun reagerer på at ingen på venteliste fikk den umiddelbart.

Christina Lokken (21) sa opp SiO-leiligheten tidlig i august. Siden da har den stått tom.

Studentbolig

tekst Marte Emilie Tonås Torstensen
foto Aurora Ytreberg Meløe

Christina Lokken (21) hadde akkurat flyttet til Oslo da hun ble tilbudt studentbolig i Stensberggata studenthus gjennom Studentsamskipnaden i Oslo (SiO). Tidlig i august valgte hun likevel å si opp hybelen. Nå har boligen stått tom en måned.

– Jeg var ny i byen og hadde søkt studentbolig likt som mange andre. Da jeg ble tilbudt bolig, valgte jeg å takke ja til den.

I SiO leier man usett. Det vil si at man leier bolig uten å ha vært på visning først. Da Lokken så hybelen hun ble tilbudt, skjønte hun at den ikke var noe for henne, og valgte derfor å si opp boligen.

Per 1. september stod 818 studenter på venteliste for studentbolig i Oslo. Mange må finne alternative bosteder i påvente av en av SiO sine om lag 9000 boli-

ger i Oslo-området.

Lokken reagerer på at SiO lar studentboliger stå tomme.

Boligen sto tom hele måneden

Hun besøkte SiOs kundesenter og informerte dem om at hun ikke ønsket boligen i studenthuset likevel. Da fikk hun beskjed om at angrefristen allerede hadde gått ut.

Oppsigelsestiden på SiO-boliger er vanligvis to eller tre måneder, men i perioden 15. juli

til 15. august er den forkortet. Dette er av hensyn til de studentene som kan komme til å ombestemme seg. Ettersom Lokken allerede hadde skrevet under på kontrakten, og angrefristen hadde utløpt, var hun derfor nødt til å betale for husleie ut måneden. Lokken var sikker på at hun ikke ville flytte inn i boligen, og foreslo at hybelen heller kunne tildeles en annen i køen.

– Siden det var så tidlig i leieforholdet, foreslo jeg at de kunne tildele hybelen til en av de andre som fortsatt sto i boligkø, sier Lokken og viser til at nesten 3000 studenter sto på venteliste ved studiestart.

Dette lot seg ikke gjøre. Lokken forteller at det i en samtale

hun hadde med SiO kom frem at de ikke ville tildele boligen til en annen før måneden var omme, ettersom det «ville kreve mer papirarbeid for dem».

I et forsøk på å møte SiO på midten, tilbød Lokken seg å betale for leie de dagene hun hadde hatt nøkkel, som en alternativkostnad. Forslaget ble avvist, og hun fikk hun beskjed om at reglene var like for alle – husleien måtte betales.

Jeg synes dette er for dårlig av en studentsamskipnad som skal være der for studentene

Christina Lokken, student

Dermed bodde ingen i boligen ut måneden.

Lokken synes det er synd at SiO ikke er mer behjelpelige når det først står leiligheter tomme, og sier det ville hjulpet mange studenter å få tilbud om bolig raskere.

– Dersom SiO allerede i starten av august fikk tilbudt boligen min til en annen i køen, ville studenten rullet å komme seg til

rette før studiestart, fadderuke og alt det andre som følger med, sier Lokken og legger til:

– Jeg synes dette er for dårlig av en studentsamskipnad som skal være der for studentene.

– En upraktisk løsning

SiO anbefalte Lokken å fremleie boligen til en annen ut august dersom hun ikke ønsket å bo der selv.

Hun forsøkte å finne en midlertidig leietaker, men det viste seg å være vanskelig. Få var interessert i å leie en umøblert hybel, spesielt når en eventuell leietaker hadde måttet flytte ut av leiligheten kun tre uker senere.

– Jeg fikk dessuten beskjed fra SiO om at det kunne ta opp til en uke å få en eventuell fremleie godkjent, noe som gjorde det hele svært meningsløst. Derfor sto leiligheten tom hele august.

– Da jeg fortalte SiO at det virket som en upraktisk løsning, svarte de at «det er sånn for mange», sier Lokken.

SiO: – Vil ta tid å fylle boligene

I en e-post til Universitas skriver boligdirektør i SiO Gunn Kirsti Løkka at de gjør sitt beste for å få studenter inn i de tomme lei-

lighetene.

Hun kan ikke oppgi eksakt hvor mange leiligheter som står tomme per nå.

«Vi har ikke en egen rapport for dette, men vi har noen oppsigelser i august, for eksempel fordi man ikke kommer inn på skole,» skriver hun.

Hun skriver videre at det er helt nødvendig for SiO å ha forpliktende kontrakter av hensyn til de mange studentene som står i boligkø, og forklarer at det kan ta noe tid å få studentene på plass.

– *Hvorfor vil det i praksis ta tid å fylle boligene?*

«Vi tildeler kontrakter etter en venteliste. Nestemann på listen har noen dager på seg til å godkjenne eller ikke godkjenne tilbudet, og noen ganger har nestemann allerede funnet seg et annet sted å bo. Da vil ikke det å flytte inn hos oss lenger være aktuelt,» skriver Løkka og legger til:

«Dersom en student sier opp boligen, sender vi ut tilbud til neste på listen. Det er ikke alltid nestemann takker ja, så i praksis tar det noe tid å fylle boligen.»

Sondre Hansmark

Ungdomskandidat

Valget avgjøres med noen få stemmer.

Stem Venstre for klima og rusreform.

Venstre vil skape et **grønnere** og **friere** samfunn. Vi skal kutte klimagassutslipp og slutte å straffe folk som bruker narkotika.

Grønnere, fordi det haster å løse klimakrisen. Vi skal slutte å lete etter mer olje, og gi deg billigere og bedre kollektivtransport.

Friere, fordi vi skal gi deg friheten til å ta dine egne valg. I fjor døde 324 mennesker av overdose, samtidig som politiet bruker tiden sin på å jage etter folk som tar seg en joint. Vi trenger en ny ruspolitikk.

Stem Venstre for:

- ✓ Stans i ny oljeleting
- ✓ Avkriminalisering av brukerdoser med narkotika
- ✓ Bedre og billigere kollektivtransport
- ✓ Å ta kontroll over det svarte og uregulerte narkotika-markedet

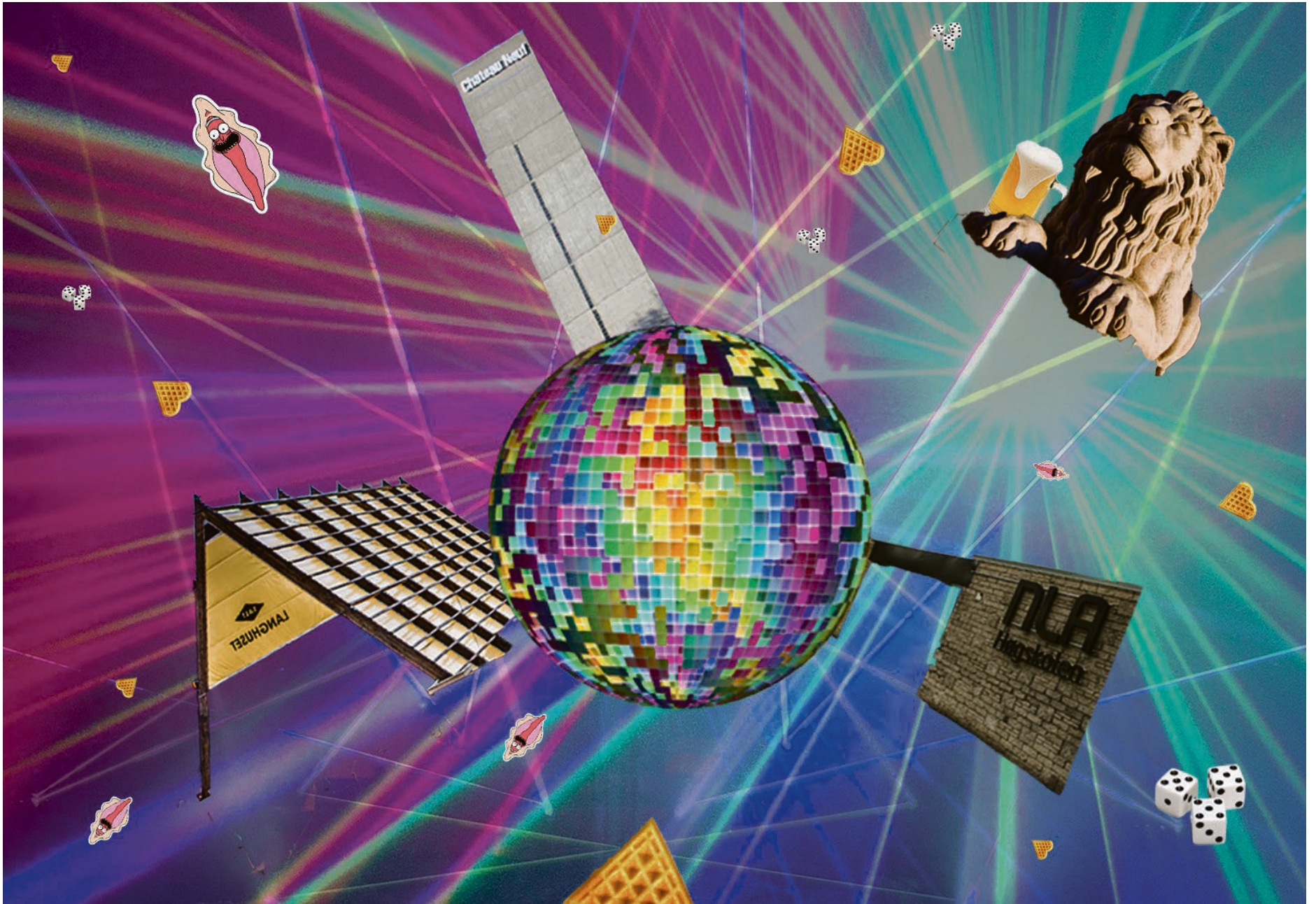
Les mer her!

Les mer om vår politikk og se valglisten på venstre.no/oslo

VENSTRE

Ver vaken for valet!

Natt til 13. september vert det arrangert fleire valvaker i heile Oslo du kan sjekke ut. Nokre valvaker lovar brettspel og vaflar, mens andre lovar monologar frå ytre høgre og «tekno-fittedans».

Valvake

tekst Anders Eidesvik
illustrasjon Tuva Skare

Ekstremval og trøysteskål

Om det er ein natt kvart fjerde år det er verd å øydeleggje døgnrytmen, må det vere valnatta. Chateau Neuf er kanskje fort den mest naturlege plassen å vere på valnatta viss du er student. Tradisjonen tru arrangerer Studentparlamentet, Studentersamfundet og Velferdstinget alle ei felles samling i storsalen på Neuf.

– Vi ønskjer å samle heile student-Oslo til ei felles valvake, anten du er raud, grøn eller blå, seier styreleiar i Det Nor-

ske Studentersamfund Christina Eide.

På programmet deira står det mellom anna strøming av NRKs valspeial, barar som er opne til klokka to og eit «ekstremlokalval».

– I løpet av kvelden vil vi sjå korleis eit alternativt storting ville sett ut dersom berre studentane stemte, seier Eide.

– Vert det påspanderte drinkar til tilhengjarar av dei partia som kanskje hamnar under sperregrensa?

– Hehe, vi kan ikkje love gratis alkohol, men det vert kanskje ei trøysteskål for partia som kjem under eller dei som vinn, seier Eide,

– Men drikk må du kjøpe sjølv, legg ho raskt til.

På Chateau Neufs valvake vil det òg vere fleire studentpolitikarar som ein kan snakke med, samt andre aktivitetar.

– Dette er ei valvake både for «kjempe-politikknøder» og dei som har lyst å lære meir, seier Eide.

Når og kor: Chateau Neuf, klokka 19:00. Sjå eventet «Studentenes valgvake» på Facebook for meir informasjon. Pris: gratis.

Brus og preik

Viss ein ønskjer ein litt meir roleg kveld, kan ein òg ta turen innom valvaka til NLA Høgskolen. Dei arrangerer også valvake. kor dei kan by på gratis pizza, is, brus og anna digg.

– Vi har gratis mat og det blir god low-key stemning for felleskapet, seier medarrangør Ingveig Reilstad.

– Fleire av dei andre valvakane har barar som er åpne, men ikke dykk. Er dette ein rolegare valvake?

– Det spørs korleis du definerer roleg. Vi kan ha ganske mykje liv med brusen òg!

I tillegg til gratis mat vert det strøming av valspeialen til NRK og høve til preiking.

Når og kor: NLA Høgskolen Staffeldts-gate, klokka 19:30. Sjå eventet «Valg-vake på NLA!» på Facebook for meir informasjon. Pris: gratis.

«Tekno-fittedans» og ytre høyre-monologar

Om ein derimot ønskjer ein heilt utradisjonell valvake, kan ein delta på arrangementet: «Demokratiske drømmer: Kontrafaktisk valgvake»

– Vår valvake er den gøyaste og beste,

vi tek ikkje omsyn til verkelegheita i det heile, seier arrangør Tormod Fuglestad.

Han er programkoordinator for master i teater ved Kunsthøgskolen i Oslo. Saman med sju skodespelarar har han laga ei satirisk «revy» for valvaka. Gjennom fleire sketsjar viser dei korleis politikken ville sett ut dersom berre eit parti styrte.

– Eg kan love at du vil bli underheldt, provosert, kanskje lei deg og kanskje rørt, seier Fuglestad.

Han lovar at alle partia skal få kjenne makta i satire, og hintar om dei spenstige sketsjar.

– Eg skal ikkje avsløre for mykje, men monologar frå det yttarste høgre og tekno-fittedans som en hyllest til cis-normativ kjønnsforståing, er bae på programmet, seier Fuglestad.

– Kvifor skal folk kome på akkurat dykkar valvake?

– Fordi vi er den gøyaste, breiaste valvaka. Vi dyrkar ingen og sparkar alle, seier Fuglestad.

Når og kor: Salt Art and Music, klokka 21:00. Sjå eventet «Demokratiske drømmer: Kontrafaktisk valgvake» på Facebook for meir informasjon. Pris: 75 kr.

universitas@universitas.no

Universitas presiserer:

Universitas presiserer: I saken «Partienes oljepolitikk» publisert i papiirutgaven av Universitas 02.09 skrev vi: «Rødt har programfestet at de vil kutte 60 prosent av norske utslipp innen 2030». Det riktige er at Rødt vil at Norge skal kutte utslippene med 70 prosent innen 2030.

**Snus og sneip du kaster på bakken
ender i hav og fisk.**

Bruk avfallsdunken.

Oslo

Rusken

Studentaktivister jages og utsettes for vold i Colombia

FOTO: Siri Helena Skarby

Livet eller friheten: Aktivismen i Colombia er nært knyttet til studentmiljøene. Ved universitetet i Bogotá står denne teksten, et kampprop for «at å tenke annerledes ikke skal koste oss livet eller friheten».

Etter flere måneder med demonstrasjoner og høyt frafall fra universitetene, lever colombianske studenter i frykt.

Truet ytringsfrihet

tekst Harald Nordbø

– Vi deler samme virkelighet, og de samme problemene. Korrupte politikere og «narcos», doplangere, sier studentaktivisten Martín (25) til Universitas via WhatsApp Martín, som ikke vil oppgi etternavnet sitt, studerer kommunikasjon og medier ved Universidad Nacional de Colombia.

Studentdemonstrasjoner har rast over Colombia de siste månedene. Det som begynte som et opprør mot en ny foreslått skattereform fra myndighetene, resulterte i flere måneder med demonstrasjoner, også

etter at myndighetene gikk tilbake på forslaget.

I august, etter at demonstrasjonene begynte å avta, startet politiet med massearrestasjoner av aktivister i landet, melder Al Jazeera. Studentaktivister i Colombia risikerer å bli møtt med vold fra både politiet og gjengene i landet. 23. august ble musikkstudenten Esteban Mosquera, som i 2018 mistet et øye i en studentdemonstrasjon, funnet drept i byen Popayan, ifølge Deutsche Welle.

Martín er journalist i den alternative mediekanalen La Direkta, som har som mål å bygge opp en kritisk motstemme til den eksisterende mediefloraen. Martín mener den er for nært knyttet til regimet, og ikke

klarer å fange opp kritiske motstemmer.

La Direkta ble stiftet for tolv år siden ved Universidad Nacional de Colombia, som en radikal studentbevegelse blant unge. Martín forteller at selv om alt var knyttet til universitetet, klarte aktivistene likevel å få tillit fra den øvrige befolkningen.

– Vi er alltid knyttet til forskjellige samfunnslag. Vi prøver å nå bønder, urfolk og svarte i Colombia. Vi vil gi en stemme til de som er utstøtt fra samfunnet.

Politisk kaos

– Vi står oppe i mange kriser nå. Situasjonen er ille, sier Martín.

Han ramser opp krisene: Økonomi, sikkerhet, helse, utdanning.

Colombia har vært hardt rammet av koronapandemien, som har forsterket forskjellene i landet. Ifølge Verdensbanken økte arbeidsledigheten med 50 prosent under

Du kan si hva du vil, men hvis du sier det, må du være forsiktig

Martín, studentaktivist i Colombia

pandemien, og nådde dermed 15,9 prosent i 2020. Derfor var misnøyen stor da forslaget til den nye skattereformen kom.

– Tror du demonstrasjonene vil føre til noe?

– Vi har allerede fått til mye. Vi trodde vi var for delte, den sosiale bevegelsen var fragmentert i mange år. Studenter, bønder og sjåfører på offentlig transport var delt i mange små grupper. Den siste tiden har vist at vi er ett folk med de samme problemene.

Han viser til at bevegelsen har hatt en del

gjennomslag i det siste, både sosialt og politisk. Blant annet lyktes det demonstrantene i første omgang å motkjempe myndighetenes nye skattereform. Likevel har Colombias president, Iván Duque, planer om å gjennomføre en endret skattereform i sitt siste år i regjering, melder Reuters.

Martín ønsker seg et regjeringsskifte ved valget til neste år, at den «alternative siden» vinner neste valg. Samtidig er han bekymret for landets ytre høyre, og makten de har i de offentlige institusjonene.

– Ytre høyre-politikerne vet ikke hvordan man taper. De leter etter måter å vinne valget på, og de bryr seg ikke om det er lovlig. Alt de bryr seg om er å ha makt og å gi seg selv mer makt.

Jeg kan ikke gå og kjøpe sko på butikken uten å bli jaget vekk

Martín, studentaktivist i Colombia,

Turbulent tid for studenter

– Jeg er ikke rik, men jeg fikk anledning til å studere ved et universitet gratis. Men til og med jeg, en ganske privilegert person, kan ikke si hva jeg vil uten å frykte konsekvensene, sier Martín.

– Jeg er en veldig privilegert person i Colombia, fortsetter Martín.

Knut Andreas Lid, programdirektør i den katolske nødhjelpsorganisasjonen Caritas, peker på at en viktig del av protestene som startet i april var å gi folk større tilgang til høyere utdanning i Colombia, og at universitetene iverksatte tiltak for å gi gratis tilgang under covid.

Unesco rapporterer at koronapandemien har hatt mye å si for frafall fra studier i landet, spesielt for den fattige delen av befolkningen. I andre halvdel av 2020 var det elleve prosent færre registrerte studenter ved høyere utdanningsinstitusjoner.

– Det har vært nasjonal streik i Colombia, der studentmiljøene var svært framtrøskende og viktige. Mange ble arrestert av politiet og utsatt for overgrep, sier Lid.

– Det er noe paramilitært ved det hele. Våre folk blir jaget rundt på gatene av ulovlige grupper som blant annet får hjelp av politiet. Jeg kan ikke gå og kjøpe sko på butikken uten å bli jaget vekk, sier Martín.

Skjør ytringsfrihet

Kildene Universitas har snakket med, forteller at mange i Colombia er redde for å ytre seg fritt av frykt for hvordan gjengene vil reagere.

– Vi kan ikke si hva vi vil. Eller, du kan si hva du vil, men hvis du sier det, må du være forsiktig, sier Martín.

Knut Andreas Lid mener i likhet med Martín at ytringsfriheten er i fare.

– Colombia ligger svært høyt på listene over land hvor flest menneskerettighetsforkjempere

som blir drept. Det sier litt om hvilket rom sivilsamfunnet og lokale ledere har, siden de utsetter seg for fysisk risiko ved å gjøre jobben sin og fremme sine rettigheter.

Ifølge Human Rights Watch er Colombia det landet i Latin Amerika hvor flest menneskerettighetsaktivister blir drept.

Lid forteller at miljøvernaktivister utgjør en spesielt utsatt gruppe i Colombia. I 2020 var det 177 miljøvernforkjempere som ble drept i landet.

– Det er 53 prosent av alle miljøvernledere som ble drept glo-

balt. Det sier litt om problematikken i Colombia, at halvparten av alle drepte miljøaktivister i verden var der.

– Vi ser at de nasjonale mediene har blitt mindre kritiske, spesielt avisene, og dette har sammenfalt med endringer i eierskap. Men de største utfordringene er på lokalt nivå: det å kunne rapportere lokalt, ting som skjer lokalt og er nærmere aktørene som opererer i Colombia.

Lid legger til:

– Journalister som jobber lokalt står i mye større fare til å bli drept eller truet til å ikke skrive

noe. Man unnlater å skrive om ting som setter seg selv i fare. Man kommer fort på lister over «uønskede elementer i samfunnet».

– Konfliktnivået er høyt, og faren er stor, når man engasjerer seg i den typen ting, sier Lid.

Diego Marin Rios, informasjons- og organisasjonsmedarbeider i Latin-Amerika-gruppene i Norge, forteller at ytringsfriheten er ett av flere demokratiske problemer Colombia står overfor.

– Fredsavtalen som ble vedtatt i 2016 ga noen håp om å forbedre situasjonen. Men etter de siste store demonstrasjonene har vi

sett at det ikke har gått noe særlig framover likevel, forteller Rios til Universitas over telefon.

Rios peker også på valget som en mulighet til å skape endring.

– Nå står landet midt i en valgprosess, og det blir presidentvalg neste år. Retten til å organisere seg og delta i politikk blir avgjørende for ytringsfriheten.

– Etter den store undertrykkelsen vi så i begynnelsen av året i april, blir det interessant å se om velgerne klarer endrer retningen i landet, avslutter han.

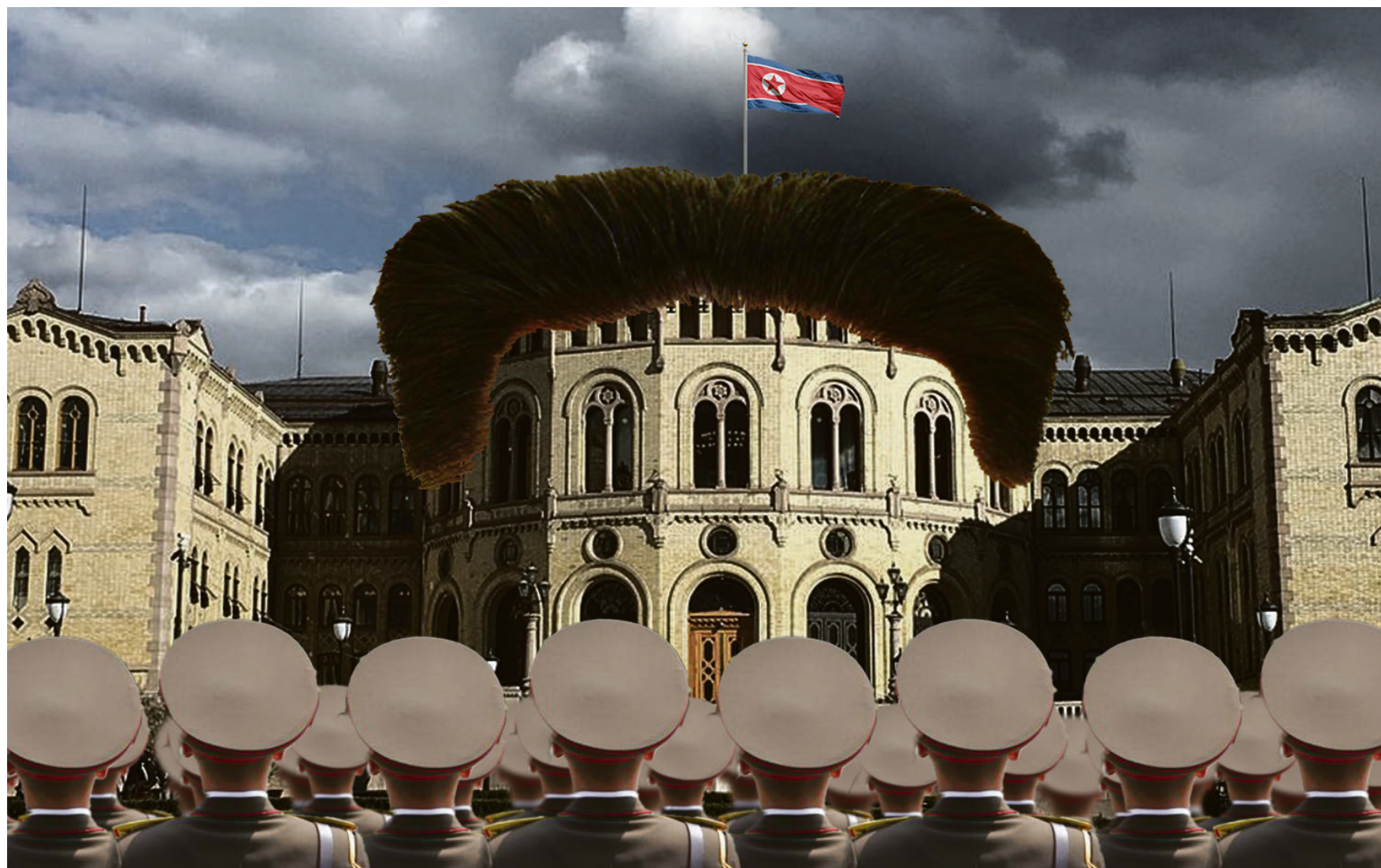
universitas@universitas.no

FOTO: Siri Helena Skarby

Gatekunst: Minneord for professor og menneskerettighetsforkjemper Eduardo Umaña: «Bedre å dø for noe enn å leve uten mening». Umaña ble drept i 1998.

Statskupp

Lærer av ekspertene: Diktatorspire Sofie Frøysaa mener Norge har mye å lære av Kim Jong-un. Hun etterlyser spenstigere nyhetssendinger og flere uniformer på Stortinget.

I en ny podkast får komiker Sofie Frøysaa med seg eksperthjelp til å undersøke stoda i demokratiet. Universitas møter diktatorspiren for å finne idealoppskriften på statskupp.

Podkast

tekst Eline Ruud Kristiansen og Anders Eidesvik
foto og illustrasjon Sindre Deschington

Den vordende diktator Frøysaa står i skyggen av Det juridiske fakultets stolte søyler. Med uniformen ventende på bakrommet er hun klar for å delta i lanseringen av sin nye podkast produsert i regi av Universitas i Oslo. Det skyller en autokratisk bølge gjennom verdenspolitikken som Frøysaas gjerne vil surfe på.

Demokratiet i krise

– Selvfølgelig har jeg en diktator i magen! Alle mennesker liker makt. Jeg har det i meg at jeg liker å påvirke, og jeg ville vært en inkluderende og mangfoldig diktator.

Hun forklarer at podkasten «Sofie kupper verden» overordnet handler om å «stressteste» det norske demokratiet.

– Når man ser på andre land som har blitt mindre demokratiske, må man spørre «kan det her skje i Norge?»

For å få svar på spørsmålet har Frøysaa fått med seg noen av landets fremste forskere og eksperter på demokrati, politikk, autoritære regimer og medier. Blant temaene som tas opp er hvordan diktatorer tenker, mediens rolle i demokratiet og hvordan ledere i enkelte land jobber for å undergrave demokratiet. Her møter vi alt fra eminente professorer i statsvitenskap som Carl Henrik Knutsen og Tore Wig til andre profilerte skikkelser som jussprofessor Hans Petter Graver og TV2-reporter Kadafi Zaman.

Norge har mye å lære av Nord-Korea

Sofie Frøysaa, komiker

Diktatur og god stemning

Opp gjennom historien har det ikke manglet på maktkåte diktatorer med idealistiske ambisjoner, men Frøysaa mener hun ville skilt seg ut fra sine forgjengere.

– Jeg tror jeg ville vært den første diktatoren som var veldig opptatt av å inkludere alle. Jeg ville vært en veldig politisk korrekt diktator.

Hun forklarer hvordan det viktigste er å omgi seg med flinke folk.

– Man kan selvsagt bli utnyttet, men jeg ville passet på, vært elevrådsleder og opprettholdt god stemning. Jeg hadde blitt dritstessa hvis jeg hadde fått reell diktatormakt, og derfor ville jeg helst vært ansiktet utad, sier Frøysaa.

Hvem trekker i trådene?

Heldigvis for Frøysaa så står det bak enhver vellykket diktator en grå eminense. Hun får nemlig god hjelp av navnesøster Sofie Høgestøl, som er førsteamanuensis i rettsvitenskap ved Universitas i Oslo og Venstre-politiker.

Hun forteller at det først og fremst er verdens «demokratiske nedgangstid» som har vært motivasjonen bak podkasten.

– Jeg tenker det sitter så dypt i oss at vi har demokrati. Men spørsmålet er om vi har så gode demokratiske ryggmargsreflekser som vi tenker?

på 1-2-3

Det siste tiårets teknologiske fremskritt gir mer grunn til å stille spørsmål om hvor sterkt demokrati og ytringsfrihet egentlig står i dagens Norge. Høgestøl er likevel en ivrig støttespiller i Frøysaas vei til makt.

– Jeg er «diktatormentor»! Tanken er at jeg hjelper Sofie med å navigere all den kunnskapen vi har på UiO, sier Høgestøl.

Gjennom podkasten har de sammen undersøkt flere veier for hvordan man kan gjøre Norge til et diktatur.

– Den raskeste måten er nok militærkupp eller terrorangrep. Men spørsmålet da blir hvor lenge man sitter med makten? Om man kupper Norge militært må man gjøre det veldig godt, for å si det sånn.

Høgestøl tror derimot en «mer realistisk» metode er en sakte uthuling av demokratiet. Hun anslår at det kan ta 10 til 30 år.

– Vi har gjort et «long run scenario» her. Man kunne tenke seg at man starter et parti som blir skikkelig populært, og så blir en del av de større partiene. Slik får en mer muligheter til kuppe makten.

Mental helse, Kim Jong-un og Pride

Med ettpartistat som mål for øyet har Sofiene opprettet deres egne, fiktive parti i podkasten. Agen-

daen skiller seg likevel fra deres diktatorkollegaer rundt om i verden, og partiet har fått navnet «Mental helse-partiet».

– For å ta vare på kloden må vi ta vare på oss selv, «ta på egen maske før du tar på andres», forklarer Frøysaa.

– Jeg ville fått gjennom obligatorisk psykologtjeneste i grunnskolen i alle kommuner, fjernet fraværgrensen, gjort skolen leksefri, og endret mye innen skolepolitikk. For dere studenter ville jeg blitt den beste diktatoren.

Med meg som diktator ville det vært Pride hele året!

Sofie Frøysaa, komiker

Det er valgmand, og Frøysaa er tydelig i sin formening om hvordan norsk politikk har forbedringspotensiale. Universitas spør om Kim Jong-un kunne lært Erna Solberg noe.

– Norge har mye å lære av Nord-Korea. Jeg er glad Erna Solberg ikke er inspirert av Kim Jong-un

angående tvang, men nyhetsendingene kunne de piffet opp.

Frøysaa mener norske debatter er for kjedelige.

– Norske politikere bør gjøre mer ut av seg selv. I Nord-Korea er de flinkere til parader og uniformer, det burde vi tatt lærdom av. Politikken vår trenger mer liv, mer sirkus! Min diktatoruniform ville vært en Britney Spears-drakt i regnbuens farger og boa. Med meg som diktator ville det vært Pride hele året!

Akademisk diktatorguide

Universitas vil ha flere råd om stegene til statskupp. Frøysaa anbefaler å bli venn med militæret. – Det er en god måte å kuppe en stat på. Gode venner innenfor pressen er også snedig for å unngå kritikk. Jeg har uansett lært at selvkupp er veien å gå for meg, og i podkasten har jeg prøvd å ta en quisling ved å kuppe NRK og ta det på lufta. Det funka ikke for Quisling, stakkar, men det er lov å prøve.

– Kim Jong-un, Hitler, Tito og Gaddafi har alle god diktatorklang i navnene. Hva ville verden kjent diktator Sofie Frøysaa som?

– «Sofsen» ville vært perfekt. «Ærede Sofsen» høres koselig ut, men det er egentlig ikke det!

kultur@universitas.no

En grå eminense: For å kuppe Norge trengs det minst to Sofier. Derfor får Frøysaa god hjelp av navnesøster og førsteamanuensis i rettsvitenskap Sofie Høgestøl.

KULTUR

Mellom pornorom

Han spilte i metallband og skrev pornoromaner. Vi tok med oss hele Norges psykolog Peder Kjøs til Blindern for å mimre tilbake til en noe spesiell studietid.

Min studietid

tekst Ingrid Elida Karo Johansen
foto Sara Aarøen Lien

– Jeg stinket hele tida, sier Peder Kjøs om studietiden idet vi runder kantina på Det samfunnsvitenskapelige fakultet på Blindern. Han tror kantina var verdens siste røykerom.

– Først tror jeg de prøvde å trenge inn alle røykerne på så lite areal som mulig, så de kom til å dø av seg selv, sier han og peker på et lite liksom-røykerom i kantina.

Men da innendørs røyking sluttet å være kult mot 2000-tallet, og den ene offentlige institusjonen etter den andre fjernet røykerommene, var det harde kamper og skarpe vekslinger mellom universitetet og studentene på Blindern. Til slutt måtte studentene røyke *ute*. Tenk det.

– Det satt så sykt langt inne for studentene å slutte å røyke, sier Kjøs.

Det er tydelig at psykologen ikke røykte selv, for han har ikke akkurat mye til overs for 80-tallets røykerom. I hvert fall ikke lukten de avga.

– Også på utesteder! Det var virkelig en plage. Når jeg kom hjem på natta måtte jeg dusje fordi det stinket så sykt av håret mitt.

Verdens siste røykerom er første stopp med Blindern-guide Peder Kjøs. Du kjenner han kanskje som han rolige, kloke psykologen som prater om kjærlighets- og depresjoner på TV, men i dag har han tatt oss med på tur for å snakke om sitt livs mest fantastiske år.

Kultursjokket

Det var en høstdag i 1988, og 20 år gamle Kjøs stod med ærefrykt mellom de fire ruvende byggene på Universitetsplassen. Gutten trasket rundt med langt hår og pannelugg, loppisfrakk og palestinasjkerf. Støvlelene var fra militæret. I bagasjen hadde han en kort karriere som både gitarist i metallband og lastebilsjåfør. Han var den første i sin «typiske 70-talls middelklassefamilie fra Sarpsborg», som satte sin fot ved et universitet.

Og det merket han godt.

– Å ha sånn pannelugg og alt det greiene der, det var veldig feil, sier Kjøs.

Blindern-studentene var en egen rase, og man hadde ikke så mye annet valg enn å følge strømmen. Kjøs lot luggen kjapt vokse ut. Palestinaskjerk og boots var derimot innafør. Sekken la han fra seg.

– Man måtte ha skulderveske i stedet for sekk. Det var veldig viktig. Heller

Peder Kjøs

+ ALDER: 53 år

+ UTDANNING: Profesjonsutdanning i psykologi. I tillegg har han tatt fag som ex.phil., idéhistorie og sosialantropologi. Flere år senere tok han doktorgrad meklung ved samlivsbrudd

+ NÅR: 1988-1997. Doktorgrad i 2017

+ AKTUELL MED: Samtalen «Jævlig menneskelig» med Ingeborg Senneset og skribent i VG

ikke metall var særlig trendy på Blindern på 80-tallet.

– Den eneste metallen som overlevde var black metal, og de var jo helt idioter med kirkebrekking og de greiene der, sier Kjøs.

Han kastet også det fra seg.

– Her hørte folk bare på sånn artsy rock eller visesanger, og det skjønte jeg i hvert fall ingenting av.

Men Kjøs syntes Blindern var fantastisk. Han elsket å sitte lange dager på lesesalen i SV-fakultetet der Kinderegg-figurer prydet alle hyllene etter studenter som spist godteri på lesesalen. Også elsket han å ha timer i matematikkbygget i det store auditoriet med overhead og den gamle tavla. For det var «skikkelig sånn universitetsaktig».

Man er nødt til å holde på interessen og samtidig holde litt igjen. Du vil jo ikke at folk ejakulerer på første setning

Peder Kjøs, psykolog

PS: Ord blir fattige når gode fotografier finnes. Vil du virkelig se hvordan heavy metal-Kjøs så ut som ung, vil Universitas anbefale et Google-søk med «Witchhammer Peder Kjøs». Et bilde sier mer enn tusen ord.

Babypappa

– Det var mye provisoriske greier her før. En periode hadde vi antropologi i tyske

Elsket det: Kort oppsummert syntes Kjøs at studietiden var fantastisk. Særlig elsket han å ha timer i matematikkbygget i det store auditoriet med overhead og den gamle tavla. For det var «skikkelig sånn universitetsaktig».

nazi-brakker. Og ser du der ute? Der sto det en annen brakke, og det var en barnehage, sier Kjøs.

Vi er på vei ut av verdens siste røykerom til et av seminarrommene hvor Kjøs hadde utviklingspsykologi, da han stopper opp og peker på noen benker og trær utenfor Eilert Sundts hus.

For Kjøs husker det godt. Det var første uka på psykologistudiet, og han var 24 år. Da hadde han også blitt far.

– Det var fint, altså. Å være far og student.

Men rent praktisk var det ikke så ideelt, innrømmer Kjøs. De var to studentforeldre og permisjonsordningene var ikke helt som i dag. Barnehageplasser fikk man heller ikke kastet etter seg.

Før babyen fikk plass i denne omtalte provisoriske brakken, var det én hånd vuggende på barnevogna, og én hånd på pensumboka. Også i forelesninger.

– Begynte han å hyle, så måtte jeg bare løpe på do.

aner og bleieskift

Lærerens favoritt: Kjøs var han studenten på første rad som ble igjen da timen var over. – Jeg tenkte litt sånn: «Hvis jeg skal være her, så må jeg bevise at jeg hører til og da må jeg gjøre det bra.»

Det var mye provisoriske greier på universitetet før. En periode hadde vi antropologi i tyske nazi-brakker

Peder Kjøs, psykolog

Kjøs gått fra hverandre. Det var et «strandet prosjekt», sier Kjøs. Fra da av ble det lange og ensomme kvelder på den lille hybelen på Kringsjø.

Men så: Kjøs hadde tatt et kurs i uttrykksterapi, «et litt merkelig kurs om kunstuttrykk», med folk på tvers av psykologikullet. Nå var det den siste fredagen i semesteret og fest i foajéen på SV-fakultet. En viss Hanne var til stede.

– Vi fant tonen veldig fort, for vi var ironiske *besserwissere* begge to. Også var vi veldig opptatte av faget, ambisiøse, sier Kjøs og ler.

De drakk i takt med følelsen av å føle seg smartere og smartere, kulere og kulere.

– Hun ble ikke avskrekket av at du hadde barn?

– Nei, faktisk ikke. Jeg tror hun syntes det var litt uvant og interessant.

Om resten av kjærlighetshistorien sier Kjøs følgende:

– Så dro vi videre et sted ved Solli plass, og siden det har vi egentlig vært lite borte fra hverandre.

Taco til lunsj, biff til middag

– Jeg brukte ganske stor del av budsjettet på mat. Pleide å stelle i stand med biff og bakt potet og sånn.

Kjøs har nettopp meldt at han er sulten, og vi trer derfor inn på Tacoteket på Frederikke. Før var det «en liten bule med samme gubbe som jobbet der hele tida», og psykologistudenten var stamkunde.

Nå vil Kjøs teste om 2021-tacoen er like god, og bestiller en taco med kylling, og en med svinenakke. Konklusjonen er slik: Den moderne tacoen er mye freskere enn i gamledager.

– Den på 90-tallet hadde ikke så mye koriander, og ikke så bra guacamole, og i hvert fall ikke rødløk. Den på 90-tallet var så tung at det var litt sånn Burger King-følelse. Litt sånn «uuuuuuuu, jeg skal aldri spise igjen», sier Kjøs og mimer at han får frysninger i hele kroppen.

Porno til kvelds

Men du lurer kanskje på hvordan studenten Kjøs hadde råd til burrito til lunsj og biff til middag?

Svaret er prioriteringer, i tillegg til et par deltidsjobber. Han jobbet litt på gamle hjem og skrev noen artikler for Klassekampen. For ikke å glemme karrieren som pornoforfatter.

– Jeg satt og gjorde det på kveldene. Jeg hadde jo barn og og kunne ikke gå noe sted. Pornoskrivingen var litt for å holde depresjonen borte egentlig.

Inspirert av Bjørneboes *Uten en tråd* og Boccaccios *Dekameronen* skrev han flere pornonoveller som han solgte til det erotiske magasinet *Cupido*. Kjøs sier det var gode 1985-penger. Toppen av pornokarrieren var likevel da han bestemte seg for å skrive en 112-siders roman om nonner i et kloster i middelalderen.

– Putter du mange damer tett sammen, da blir det trøbbel. Jeg ville pakke alt det fete i én pakke, sier Kjøs og ler.

– Var den bygget på visse egne fantasier?

– Nja, det er jo en gammel pornoklissé, liksom: «Hva foregår bak klosterveggene?»

I løpet av pornokarrieren utviklet han seg, utrolig nok, mye som skribent. Han vil anbefale det til folk som vil trene seg på skrivekunstens komposisjon.

– Det er det som er fint med porno, og det er derfor du burde øve deg på det. Man er nødt til å interessere leseren, men samtidig holde litt igjen. Du vil jo ikke at folk ejakulerer på første setning liksom.

– Har du et utdrag fra denne? Det hadde vært veldig gøy å lese.

– Da må du nok tråle ned til antikvaren. Og nei, det hadde ikke vært gøy å lese. Den er veldig forutsigbar. Du vet stort sett hva du får.

– Jeg må innrømme at jeg aldri har lest en nonnepornobok, så du skal ikke være så sikker på det...

– Du har ikke det, nei. Okei, men hvis du først skal lese en, så er den kanskje representativ.

– Hva er den drøyeste scenen i boka?

– Nei, det er på slutten, ikke sant, hehe. Og jeg kan jo ikke avsløre slutten.

Spist er spist, og Peder Kjøs må snart tre ut av rollen som Blindern-guide. Men før det, etterlyser Universitas' fotograf et par bilder av Kjøs hvor han ikke ser så alvorlig ut.

Han setter seg ned foran et blomsterbed med sitt lange hår, ikke pannelugg, og skulderveske, for all del ikke sekk. Sammen med en strikket genser er det ikke vanskelig å se for seg 20 år gamle Kjøs fra Sarpsborg, vandrende på den store Universitetsplassen i 1988.

Og nå må vi få Kjøs til å le. Finne på en vits. Sånn for fotoets skyld.

– Du får sketsje det første kapitlet til din første pornoroman, sier han.

– Kan ikke du sketsje din?

– Jeg tror jeg ler bedre hvis du gjør det. Ellers må jeg le av mine egne vitser, og det er jo ikke noe gøy.

Foajéfest, dop og kjærligheten

– Festet du mye?

– Ikke i Sarpsborg. Da var jeg veldig kontrollfreak og drakk nesten ikke. Men på Blindern fant jeg ut av hvor gøy det var å drikke.

Med en unge som skulle mates, trøstes og legges, ble det derimot ikke mye fest på psykologistudenten.

– Doped du deg?

– Nei, jeg var veldig bakpå med sanne ting.

– Hva var den sjukeste festen du var på, da?

Kjøs tenker seg litt om. Vanskelig spørsmål. Han vet ikke.

– Den foajéfesten hvr jeg møtte Hanne på var veldig bra, da.

Mannen har lengsel i blikket, og det er ikke uten grunn. Fortellingen om hvordan Kjøs møtte sin nåværende kone, gir enhver lyst til å flykte fra dagens Tinder-virkelighet og inn til Blindern i 1994.

Et år tidligere hadde barnemoren og

DEBATT

debattredaktør: **Maria Jostad**
jostadmaria@hotmail.com 953 04 998

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Herpes er for alle

Medisinstudentene Magnus Hofbauer og Marie Børmer har sin egen lille spalte «Magnus og Marie» i Studvest, hvor de prøver å gjøre verden til et bedre sted, eller som det står: «med et mål om å fjerne skam rundt kropp og seksualitet». Forrige tema var herpes, og målet denne gangen var å forklare hvorfor det at kjæresten din har fått herpes, ikke må bety at han har vært utro: «Mange av oss merker ikke at vi har hatt viruset og det kan ta lang tid

før vi får utbrudd». Det er noe voldsomt pedagogisk og koselig over bruken av «vi» i denne spalten. Ikke bekymre deg for kjærestens utroskap, vi får utbrudd sammen! Om noen ikke fant koronapandemien samlende, så kanskje et større herpesutbrudd kan skape en kollektiv opplevelse, nå som Bent Høie snart åpner opp for one night stands igjen. Ja til munnsår og kjønnsblemmer, så lenge vi er sammen om det.

Gruva vs The Mine

Universitetsavisa dekket nyheten om at Gruva nå åpner i Trondheim. Jeg vet ikke om du kan grave etter gull i Gruva. Gruva er et innovasjonssenter for studenter ved NTNU, og jeg gir en gullmedalje til den som klarer å forklare meg hva et innovasjonssenter for studenter er, for det klarte ikke denne artikkelen. Derimot forklarte artikkelen hvorfor Gruva ikke bare heter Gruva, men også The Mine. Prorektor for nyskaping og innovasjon ved NTNU Toril

Hernes sier til Universitetsavisa at «det er viktig at vi både har et norsk og engelsk navn for vi samarbeider mye internasjonalt». Jeg synes dette er en kjempegod idé for å fortsatt beholde norske interesser, og samtidig sikre gode internasjonale samarbeid. Jeg foreslår at alle offentlige institusjoner og personer får to navn i fremtiden. F. eks. kan vi kalle Stortinget for The Big Thing og Erna Solberg kan hete Ernst Sun Mountain.

Det enkleste miljøtiltaket

Gressklipping

Tarjei Brekke, masterstudent ved programmet Chinese Culture and Society ved Universitet i Oslo

Universitetet i Oslos nye klima- og miljøstrategi ble nylig lansert, og byr på enormt mange flotte og inspirerende løsninger! Helt ærlig er det virkelig en sann glede å gå på et universitet som setter slike ambisjoner for det neste tiåret!

Kanskje er det derfor jeg umiddelbart reagerte da jeg kom til avsnittet om grøntområdene på campus, som lød slik: «UiO gjør allerede mye bra på grøntområdene på campus, ved blant annet å tilrettelegge for et rikt naturmangfold.» Det første jeg tenkte var: «Hæ? Hvor da?»

Jeg kunne ikke komme på noe som helst sted på campus som tilrettela for et særlig rikt naturmangfold, unntaksvis engforsøkene bak Fysikkbygningen, eller kanskje de rufsete flekkene rundt trærne ved Sophus Bugge der hverken sola eller gressklipperen kommer til. Så jeg gikk meg en tur rundt på Blindern på leting etter disse områdene. Joda, jeg fant en liten tistel her og en visse brennesle der. Stort sett fant jeg dog kun én ting: gress. Gress, gress og gress igjen. I parkene mellom HF og Frederikke

Vi må greie å se forbi menneskelig hagemote og innse at det finnes andre arter enn oss

var det gress; brorparten av Fysikkparken var gress; selv bak Georg Morgenstjerne og Kristine Bonnevis hus, der det knapt ferdes en sjel, finner man rykende fersklippet gress.

Så her kommer to harde, kalde fakta: Halvparten av blomsterengene har forsvunnet fra Oslofjordområdet de siste femti årene, og hver gang man klipper en gitt plen reduseres biomangfoldet i dette området med 50 prosent!

Altså, insekter kan være innpåsletne, og det er ikke alltid like gøy å få grønne på buksa du nettopp tok ut av vasken. Jeg har også full forståelse for at det kan være vanskelig å gå moten imot: Det er jo så hipt med fresj plen, og har vært det siden franske og engelske adelsmenn skulle vise velstanden sin ved å dyrke landområder med vekster som ikke engang insekter kunne leve i. Det er imidlertid ikke forenlig med naturens virkelighet – vi må greie å se forbi menneskelig hagemote og innse at

det finnes andre arter enn oss. Det hjelper ikke med takbikuber og humlekasser hvis beboerne i dem sulter ihjel.

Jeg ber derfor universitetet om å sette eksempelet ved å la gresset gro og humla suse jamfør innledningsløftet i strategien: «UiO skal føre an i miljøarbeidet, både nasjonalt og internasjonalt, og være en rollemodell for andre institusjoner.»

debatt@universitas.no

Ukas tvitringer:

jonathrg @jonathrg

hvis vi skyter ulv vil det bli en oppblomstring av kjøttetende planter som vil spise like mange sauer som uleven gjorde. supply & demand så enkelt er det

Sannheten Vedum ikke vil fortelle deg, får du her!

jørgen @_artvandelayind

glemmer med vilje å scanne én bok deichman bjørvika, så jeg kan vise frem alle bøkene jeg lånte, til vekteren.

Håper det er for å vise frem at du leser «Fifty Shades of Grey», og ikke «På sporet av den tapte tid».

Marielle @atypimaje

I dag ble jeg vekket av katten fordi hun ville ha selskap på do. Selvstendige dyr, ja.

Samboeren min gjorde akkurat det samme.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Kamelåså betyr vi sees

Utteksling

Agnes Lenz Mathiasen, Foreningen Nordens Ungdom

Vi er flere som har glædet os til utveksling, og etter næsten tre år med corona, begynner det at være på tide at komme ud i verden igen, møte andre kulturer og få nye venner. Men verden behøver ikke at være langt fra Oslo.

Du merket sikkert at setningene over er skrevet på dansk. Selv om det er litt ekstra bokstaver og masse kommaer, så er det ikke noe du ellers biter deg merke i. Ja, hvis du hadde lest dansk i to uker, hadde du helt glemt at det egentlig er et annet språk.

Og nettopp denne hurtige forståelsen av et annet språk er noe du bør ha i bakhodet når du snart skal søke utveksling. Å ta utveksling til et annet nordisk land byr på helt andre muligheter for å delta i lokalkulturen. Selvfølgelig er det fint å kunne ta et fag på engelsk, men ved å hoppe ut i det og følge et fag på det lokale språket, øker

du muligheten for å bli en del av et lokalt fellesskap, noe et engelskspråklig fag ikke kan gi deg i samme grad.

Utteksling til et nordisk land vil også gagne deg på lang sikt. Forståelse for et annet skandinavisk språk er smart i jobbsammenheng, og plutselig vil jobb i Danmark eller Sverige ikke være så fremmed. Og det kommer ikke til å være flere tusen kilometer mellom deg og dine nye venner. Du vil kunne pleie dine nye vennskap i en helt annen grad, og spontant dra på en festival eller en bursdag.

Hvis du ønsker å oppleve lokalkulturen i et annet land, behøver du ikke å se lengre enn til nabolandene. Et utvekslingsopphold i Norden vil nemlig gi deg alt som en normal utvekslingsavtale tilbyr, pluss mye mer!

Så her kommer en oppfordring, før fristen for utveksling utløper 15. september: Vurder et annet nordisk land når du leverer søknaden din. Kanskje lærer du endelig hva det betyr når bakeren sier «det bliver syvoghalvtreds kroner».

debatt@universitas.no

OpPdAtEr VeR vArSaM-pLaKaTeN

Petit

Anders Eidesvik, journalist i Universitas

Politikk er kompliserte greier, og det er vanskeleg å følgje med. I alle fall for dei 99,78 prosent av oss som ikkje studerer statsvitenskap. Difor treng vi som samfunn at politisk nyheitsdekning vert enklare å forstå. Eg har greia ut tre konkrete endringsforslag for Ver Varsam-plakaten for å heve journalistikken.

Gjer som Svampebob!

For det første burde journalistar få større fridom til korleis ein gir att sitat. Og før du vert krenka, så meiner eg ikkje at ein skal endre eller forfalske kva som vert sagt. Nei, slett ikkje. Det eg meiner, er at ein burde få lov å endre korleis ting vert sagt. Kvar gong ein kjelde svarer dårleg, burde ein få lov å formatere svaret slik som Svampebob-memen. Tenk til dømes på kor bra det hadde vore om ein kunne sitere vår kjære statsminister såleis: «Eg ViLLE iKkJe AkKuRaT bRuKt DeI oRdA». Eller når ein Ap-politikar seier «Klima-

krisa er den største utfordringa menneskja står overfor», før vedkommande følgjer opp med «dErFoR mA vI uTvIkLe, IkKe AvViKIE OlJeNæRiNgA». Ved å svampebobifisere dårlege svar får ein fram vrøvl samtidig som ein tek vare på kva som vert sagt. Da ville ein vakta seg for InKjEsEiAnDe SvAr.

Ved å Svampebobifisere dårlege svar får ein fram vrøvl samtidig som ein tek vare på kva som vert sagt

Kven! tener! på! kva!

Det andre tiltaket eg vil innføre, er at journalistar burde få lov til framheve tydeleg når politikarane har ein klar personleg eigeninteresse i politikken dei fører. Til dømes: Kvar gong Ola Borten Moe frå Senterpartiet snakkar varmt om norsk oljepolitikk, burde avisene få lov til å skrive «seier Borten Moe som! sjølv! har! ein! formue! på! ni! millionar! i! oljeselskap!» Ein burde også framheve meir tydeleg dei personlege relasjonane som finst mellom politikarar, jour-

nalistar og næringlivstoppar. Eliten i Noreg er ein litan gjeng, og som eksklusive gjengar flest er det mykje hemmelege relasjonar og ligging. Samfunnstoppar deiter kvarandre, er i familie, eller har gått på same universitet. Disse lojalitetane må fram, og ein burde derfor skrive: «Det vert bra for felleskapet om vi deregulerer litt denne sektoren, seier person X i lobbyorganisasjon Y. Person X er også! dattera! til! finansministeren! og! har! dimed! direkte! innverknad! i! statsapparatet! utan! å! vere! folkevalt!»

Sleng inn eit smilefjes i ny og ne ;)

Det siste tiltaket eg vil innføre er at journalistane kan få slenge inn uvilkårlege smilefjes i intervju for å piffe opp sakene. Det er trass alt viktig at norsk politikk også skal vere triveleg. Difor foreslår eg at ein kan påskjone lesarane med tilfeldige smilefjes her og der. Til dømes: Vert det ikkje koselegere om vi gjer slik kvar gong Frps Listhaug seier «Vi treng ein strengare innvandringspolitikk ;)?» Eller når Bjørnar Moxnes seier: «Forskjellene i Noreg vert større og større og større :D».

Om Pressens Faglige Utvalg vel å innføre desse tre grepa, trur eg den politiske journalistikken vil verte meir tilgjengeleg for folk flest. Så min oppfordring er: OpPdAtEr VeR vArSaM-pLaKaTeN ;)!

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Kanskje får vi mingle på utesteder igjen. Jeg kommer ikke til å gjøre det – men vil gjerne ha muligheten

Kulturredaktør i Under Dusken Guro Underdal Hermansen forteller hva hun gleder seg til i høst.

Kjære student – meld deg inn i en fagforening!

Fagorganisering

Kari Sollien, leder i Akademikerne

Det er en investering i trygghet, karriere og et godt arbeidsliv.

Noen av dere starter i år på studier for første gang, og alt er nytt og spennende. Andre får endelig møte på campus igjen, til en forhåpentligvis mer normal studenthverdag enn det som har vært det siste året. Studenttiden er en fantastisk tid. Det former deg som menneske, og mange får vennskap og kontaktnett som varer livet ut.

Det å ha gode folk rundt seg er viktig for de aller fleste av oss, både som student og videre i karrieren. Fagforeningene representerer et fellesskap som gir trygghet og muligheter til faglig utvikling og nettverk.

Å melde seg inn i en fagforening virker kanskje litt fjernt for mange som student. Men sannheten er at fagforeningene har mange gode tilbud også til studenter. Som

studentmedlem får du for eksempel tilgang til juridisk bistand i forbindelse med jobbkontrakter og eventuelle arbeidskonflikter, og gode priser på blant annet bank- og forsikringstjenester. Men kanskje viktigst: de tilbyr aktiviteter, også med et godt faglig innhold og mulighet til å møte potensielle fremtidige arbeidsgivere og innsikt i arbeidslivet du skal møte om noen år.

Fagforeningene representerer et fellesskap som gir trygghet og muligheter til faglig utvikling og nettverk

Gjennom å fagorganisere deg bidrar du også til å styrke trepartssamarbeidet og det vi kaller «den norske modellen». Et godt samarbeid mellom arbeidstakerorganisasjonene, arbeidsgiverorganisasjonene og

myndighetene har bidratt til høy sysselsetting, god omstillingsevne og jevn inntektsfordeling. Det er en konkurransefordel for landet og bedriftene, og kommer arbeidstakerne til gode gjennom høyere lønninger, bedre arbeidsvilkår og et godt arbeidsmarked.

Høy organisasjonsgrad er en forutsetning for dette. Derfor er det viktig, ikke bare for din egen del, men også for samfunnet, at du organiserer deg.

Du møter nok mange av dem på studiestedet ditt etter hvert nå som campus åpner opp. Jeg oppfordrer deg til å ta en prat med dem og høre hva de kan tilby deg. Uansett hva du velger, vil du få gunstige medlemsfordeler og bli en del av et fellesskap som du vil ha nytte av gjennom karrieren.

Lykke til med studiene! Og meld deg inn i en fagforening allerede som student – det er jeg sikker på at du vil få god nytte av.

debatt@universitas.no

ANMELDELSER

anmelderredaktør: [Ellisiv Sunde Myrva](#)
anmeldelser@universitas.no 944 73 404

Hvorfor er øl så jævnlig dyrt og utelivet så dårlig?

Petit

tekst [Odin Drønen](#)

Utelivet i Oslo ligger med brukket rygg. Det hadde vært beleilig å skylde det på covid, men det var like ille før. Det som har endret seg, er prisen.

Det er vanskelig å kose seg med en pils når den koster mer enn det du har brukt på mat hele uken. Smertegrensen var allerede nådd før pandemien. Ofte måtte du ut med rundt 80 kroner for en helt vanlig pils på en uteplass som på ingen måte kan

rettferdiggjøre prisen. Mange trodde nok bunnen var nådd.

Gode nyheter! Bunnen er nådd. Bord laget av paller, XL kattesand som gulv, null innlagt vann, en varmelampe på deling og ikke noe tak. Her koster en øl 112 kroner. Det finnes underganger i Oslo med bedre fasiliteter. Har utestedet tak, bærer det preg av å være en folkehøgskole for voksne, en plass til synelatende skreddersydd for at du skal kunne se akkurat din subkultur i badedrakt. Det eneste de har å by på er en sauna bygget i en container, plassert på en parkeringsplass. Her koster en øl 96 kroner. Etter pandemien har nesten alle byens barer og utesteder sett sitt snitt til å gønne opp prisen enda litt mer. Den nye normalen. Rettere sagt: Dyrt, dårlig og totalt uinteressant er den nye normalen. Eller?

Nesten hver gang noen nevner at utelivet i Oslo suger, hopper en

innfødt ut av tapetet for å flexe med den ene nisjebaren som faktisk er «ganske fet og spiller bra». Fett at det finnes plasser med temaer som teak og mid-century modern, hvor du kan bestille naturvin fra land som ikke finnes ennå, men jeg nekter å betale 112 kroner halvliteren fordi en gjeng Don Draper-wannabes vil flexe på Tinder-daten sin. Larp i skogen som vanlige folk, vær så snill.

Det er på ingen måte overraskende at det har blitt sånn. Behovet for en slik arena kunne umulig ha oppstått i et velfungerende samfunn med et oppegående uteliv. Når det er mindre og mindre overlapp mellom folks allerede krympende sosiale sfærer og alle tradisjonelle sosiale arenaer enten er for dyre eller for dårlige, ender man opp med desperate løsninger.

Slik som minigolf. Før lå man sammen og ble kjent etterpå,

men nå har et nytt rituale sneket seg inn. Etter flørtning og før oralsex har minigolfen meldt sin ankomst. Skrapet opp fra bunnen av utelivsbøtta kan du nå stimulere overklassen i deg for 130 kroner per runde og 96 kroner per øl.

Det må finnes vanlige plasser der vanlige folk kan møte andre vanlige folk og innse at de faktisk er vanlige folk, akkurat som alle de andre vanlige folkene der inne. Men vanlige folk prises ut av det meste for tiden. En trikkebillett koster det samme som en mango IPA, gjennomsnittsprisen på en leilighet er seks millioner kroner og fast jobb er unntaket heller enn regelen. Først mistet vi boligdrømmen, så mistet vi fremtiden og nå mister vi fylla. Du er ikke middelklasse før du har råd til å skippe vors hver helg.

Om de som ikke har råd til 200 kroner per liter må holde seg til de

få arenaene der man fortsatt kan prates over en øl, blir alle sittende i hver sin studentkjeller. Mens de som ikke studerer blir sittende i helt vanlige kjellere, med en haug med folk som snakker som dem selv, ser ut som dem selv og tenker som dem selv – og det er hvis de er heldige nok til å ha noen venner å drikke med. Slik blir hver fest *Groundhog Day*-fylla. Skjærsgilden er en kjeller på HF. Men hvorfor ta til takke med skjærsgilden? Ha en hjemmefest, drikk i parken, kjøp en lommelerke. Dra på rave i skogen, bli beruset, hør på noen bangers og la sentrums ølhaier drukne i sin egen grådighet. Det har absolutt sine risikoer, men i det minste spiller ingen minigolf i marka klokka tre.

anmeldelser@universitas.no

Plate:

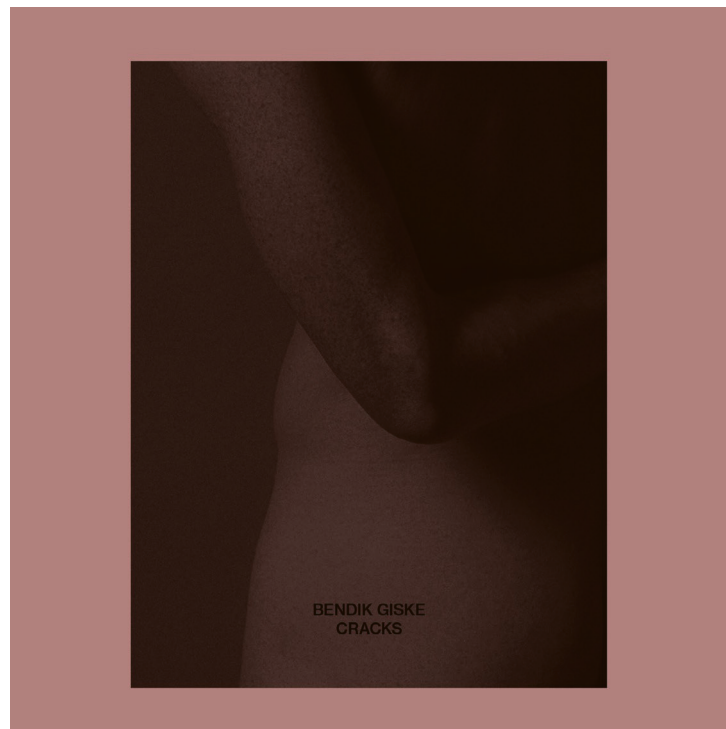
Bendik Giske appellerer til min indre nevrotiker

Med sitt sjangerblandende andrealbum klarer performanceartist og saksofonist Bendik Giske å vekke en følelse av angst og nysgjerrighet.

«Kunst skal ikke alltid være behagelig.» Det sa dramalæreren min på videregående etter at klassen hadde sett en langtekkelig og mørk versjon av *Kong Lear*. Den samme følelsen sitter jeg igjen med etter å ha hørt Bendik Giskes andre album *Cracks*. Ikke misforstå, jeg liker albumet, men de fem låtene som utgjør plata har til felles at de er nettopp det: ubehagelige.

Giske er saksofonist og performanceartist, og med sitt første album vekket han internasjonal anerkjennelse. Han mikser sjangre som ambient elektronika og jazz. Sjangerblandingen er det stor forekomst av også på *Cracks*, og man kan ikke kalle albumet noe annet enn jazzete samtidskunst. Låtene er instrumentale, med et varierende og raskt skiftende lydbilde, noe som til tider vekker en følelse av stress. Noen partier er faktisk så stressende at jeg må ta pause under gjennomlyttingen. Til felles har låtene en kombinasjon av nedtonede trommer, spennende og utforskende sounds og så klart saksofon.

Det absolutt beste sporet er den som deler navn med albumet: «Cracks». Det er rett og slett en farlig låt som har en fantastisk, cinematisk oppbygning. Den

Cracks

Artist: [Bendik Giske](#)

Sjanger: [Jazz](#), [Electronica](#)

Plateselskap: [Smalltown Supersound](#)

kunne lett vært å finne i en psykologisk thriller rett for en karakter mister besinnelsen. Sammenlignet med de andre låtene er ikke saksofon her hovedfokus i lydbildet. Instrumentet forekommer faktisk ikke i det hele tatt. Det er kanskje litt synd å innrømme at låten uten saksofon er min favoritt, når Giske jo nettopp er saksofonist. Men til tider blir saksofonen så intens til stede at det forlanger noe helt annet enn å bare lytte. Slik som for eksempel i låta «Cruising». Den har en helt fantastisk intro hvor trommene og saksofon har en nydelig dynamikk. I løpet av det ti minutter lange sporet flyter dynamikken inn i noe mer voldsomt. Saksofonen dominerer, og musikkens premiss blir enda tydeligere: Dette er musikk som krever noe av deg. Du må skjerpe sansene og fokusere på helheten. Tips: Spill av albumet på et godt anlegg. Eller best av alt: Opplev det live.

For det er den tanken jeg sitter igjen med: Dette er nok en skikkelig fet liveopplevelse. Film er best på kino, og jazz er best når det hele føles litt improvisert i et lunt lokale, med dempet belysning og noe godt i glasset. Som nevnt er Giske en performanceartist, da sier det seg selv at dette er musikk man må oppleve i virkeligheten. Om saksofonisten snart dukker opp på en av Oslos jazzscener, er jeg ikke sent ute med å kjøpe billett, klar for en helhetlig auditiv og visuell opplevelse.

Elena Berg Hansen

anmeldelser@universitas.no

PENGER PÅ BOK ELLER EI, PILSEN ER FOR ALLE: Ølguide

ØI

tekst Johannes Hålien

En klok norsk mann sa en gang til en klok mann fra et annet land at «in Norway, a beer cost like a hundred kroner». Den norske mannen var fornøyd, for ikke bare hadde han satt fingeren på noe særpreget ved sin kultur, han hadde også sagt noe som var sant. Øl er dyrt, og Oslo er i en liga for seg selv. Det finnes likevel unntak, og Universitas guider deg til det som både er dyrt, billig og ikke minst: kvalitet.

Fem (nokså) billige steder å drikke øl i Oslo

Sagene bar – Bentsegata 1A – 59 kr

Sagene bar er ikke verdens fineste sted, men veier opp for det med hyggelig betjening og utservering. Et sted med elskverdige stamgjester – autentisk Oslo-sted.

Luna Park – Akersgata 47 – 69 kr

Luna Park kombinerer noe så sjeldent som plassering midt i sentrum og billig øl. Det er ikke utenkelig at man kan imponere noen ved liksom tilfeldig å slenge ut at «jeg vet om et sted i Citypassasjen vi kunne gått på, jeg, da».

Fyrhuset Kuba – Maridalsveien 19 – 69 kr

I oversikter over billige ølsteder i Oslo er Fyrhuset ikke ufortjent en gjenganger. Uteserveringen skinner, men det er ikke heldumt å sitte inne heller.

Café Marienlyst – Kirkeveien 104A – 78 kr

Ikke blant de rimeligste, men med fin utservering og nært Blindern. Hvis man klarer å se forbi bråket i Kirkeveien utenfor, og heller tenke på gaten som en sjarmende kuliss i sykkelscenen i Oslo 31. august, kan man komme langt.

Orlando's pub – Rosteds gate 7 – 74 kr

«Roger C», fra Skien, på Tripadvisor sier det best: «Det er sånne steder vi går for å slappe av med en kald øl, uten å bli tutet ørene fulle av moderne musikk». Vi kan legge til at ekteparet som driver stedet er ekte kjerne-mennesker.

Fem dyre steder å drikke øl i Oslo

Lorry – Parkveien 12 – 99 kr før kl 16, 109 kr etter

Lorry er et Oslo-ikon. Lokalet er fullt av utstoppede dyr, kunstskatter, og gamle avisutklipp som forteller om alle skandalene som har utspilt seg i lokalene. Plusspoeng for røyketerasse i andre etasje og null vilje til å fornye lokalene.

Blå – Brenneriveien 9C – 98 kr

Graffiti på veggene. Faste søndagskonserter. Nærhet til elv og natur. Institusjonen Blå gir kanskje mer enn noe annet sted i Oslo inn-

trykk av å være et sted for allmuen, men en halvliter koster 98 kroner. Det er ingen tvil om at noen (ølprisen) må jekke seg noe ned.

Gapet – Wessels gate 2 – 104 kr

Gapet er et perfekt sted både for nabolagspub-entusiastene og den som er opptatt av modernistisk interiør, naturvin og intime lokaler. Fraværet av markedstenkning i sosiale medier og snack-servering trekker opp.

Rouleur bar – Ullevålsveien 16A – 98 kr

En av Oslos mange sykkelbarer. Her kan man som gjest føle seg som et menneske i samtiden, og et menneske som vet at hvis man ikke har vært på bar i et veikryss på St. Hanshaugen, har man ikke levd.

Oslo mekaniske verksted – Tøyenbekken 34 – 98 kr

Oslo Mekaniske verksted ligger til i bortgjemte lokaler på Grønland. Det rustikke lokalet, med klassikere i bokhyllen og anatomiske plakater på veggene, gjør stedet verdt et besøk, for både kaffe og øl.

anmeldelser@universitas.no

Universitas anbefaler

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør

Slåppy. – Dårilige kort

Jeg tar den hånda jeg får, spesielt om den er litt sint.

Giddy Gang, Vuyo – All ears

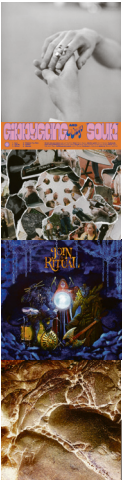
Det er jo bare helt genuine vibber, da.

Okay Kaya – Nightswimming

Et husholdningsnavn som bør få bli fast inventar.

Anders Jakobsen – Mutant pulse

Høstens første skrekklåt, men også underlig oppløftende.

Kulturkalender uke 36 & 37

9/9		13/9	
Gazas tårer – 35mm Vibeke Løkkebergs film <i>Gazas tårer</i> skildrer Israel-Gaza-konflikten vinteren 2008/2009. Gaza-krigen mellom Israel og den islamistiske gruppen Hamas varte i tre uker, og førte til store ødeleggelser på palestinsk side. Filmen skildrer gjennom øynene til palestinske barn Israels bombeangrep som krevde mer enn 1300 menneskeliv, mange av dem barn. Hvor: Chateau Neuf – Det Norske Studentersamfund Når: 9. september, kl. 19	Studentenes valgveke Det er duket for valg og muligens et aldri så lite regjeringsskifte. En ting som er sikkert, er at det blir valgveker herfra til helvete. Velferdstinget og Chateau Neuf inviterer til studentenes helt egne valgveke <3 Hvor: Chateau Neuf – Det Norske Studentersamfund Når: 13. september kl. 18	t.o.m 19/9	
Loppemarked Grefsen skolekorps Oslos kanskje hyggeligste loppemarked, sier de selv. Kom og kjøp: Sportsutstyr, klær, møbler, bøker, leker, isenkram, elektrisk, sko, vesker, glass, kjøkkenutstyr, tekstiler og bilder. Det selges også ferske kaker, gode sveler, slush og popcorn i kaféen, og burgere og pølser rett fra grillen. Hvor: Grefsen skole Når: 11. og 12. september	Linda Morell – Miasma Protoplasma I utstillingen <i>Miasma Protoplasma</i> vil Linda Morell vise kyborg-lignende skulpturer med referanser til sci-fi og moderne teknologi formet i organisk og uorganisk materiale slik som keramikk, aluminium og 3D-print. Hun jobber tematisk med nåtidens smittsomme sykdommer koblet opp mot historiske tiders medisinske teorier rundt overføring av smitte til mennesker. Hvor: BOA – Billedkunstnerne i Oslo og Akershus Når: Fram til 19. september		

Eline Ruud Kristiansen, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Skippertakets eksistensielle gevinst

Hvem: Stessa student Hva: Skippertak Hvorfor: Livet er kort

Også i år har du lovet deg selv at du ikke skal vente til siste liten med eksamenslesingen. Også i år har du fortalt deg selv at dette semesteret skal du begynne tidligere. Bare innrøm det: det er løgn, ren og skjær selvløgn. Heller ikke i år skal du åpne bøkene før november, heller ikke i år skal du se igjennom lærerens powerpoints før eksamensmorgenen. Så hvorfor bare ikke omfavne skippertakets gyldne

mulighet til å nyte denne begrensede eksistensen vi karbonbaserte pattedyr er blitt tildelt her på jorden? Et gjennomsnittlig menneskeliv er på omtrent 4000 uker, eksamenstiden er kun et fåtall av disse ukene. Ha det gøy, ikke drep din ungdommelige livslyst med kvelende eksamenslesing lenge før selve eksamenstiden. Ingen ligger på dødsleiet og angre på at de ikke begynte tidligere.

Saga Eline Jonsson Hoff, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Hylekor for sesongskifte

Hvem: Vi som svetter Hva: Temperaturskifte og sykkel Hvorfor: Sesongskifte er en bitch

Mellom Norges markante årstider er vi gode på å klage over den nåværende og vente høylytt på den neste. Jeg er intet unntak, og forbannet etter hvert sommerens klamme vær som gav meg underlivssopp, og lengtet mot høstens fargepalett som bare er søt. Men vakt dem! Tro ikke at september er synonymt med ullgenser og kakao foran peisen (<3), at overskyet

betyr fem grader temp, og tro i alle fall ikke at gråvær er synonymt med ullgenser. Når du har syklet opp helvetsbakkene til Blindern i ti lag med klær, du har kommet deg inn på lesesalen med svettermerker fra lårene armhulene og det pipler fra pannen, savner du sommerkjolen.

Statsråd for kva?

I Universitas denne veka kan du lese om framtidsutsiktene til statsrådsposten til Henrik Asheim. Statsrådsposten for forskning og høgare utdanning vart i si tid oppretta som eit tiltak for at regjeringsskabelen skulle gå opp. Venstre, som vart med i regjeringa, ville også føle seg viktige og kravde ein eigen statsrådspost. Erna oppretta dimed ein bønne med «døgnflogestatsrådspostar», mellom anna EU-minister og sikkerheitsminister, for å tilfredstille mikropartia.

Ad notam har ringt til sjefen sjølv, Henrik Asheim, for å høyre kva han har gjort dei to siste åra som statsråd.

– For å være heilt ærleg så har det ikkje gått i så mykje anna enn møter og rekesmørbrød, seier Asheim over telefon.

Han fortel at han veit om trent like mykje om kva stil-

linga inneber i dag som da han først starta i 2020.

– Det var skikkeleg stas å bli tatt bilete av framfor slottet med statsministeren og dei andre statsrådene, men etter fyrste dag på jobb traska eg tre månader rundt i regjeringskvartala før nokon oppdaga at eg ikkje var på jobb, seier han.

Asheim har spurt fleire regjeringskollegane om dei veit kva posten hans inneber, men fortel at han berre vert møtt med «flakkande blikk og kremting».

– Det er ikkje lett å fylle opp ein tulle-statsrådspost, men eg får i alle fall medie-merksemd og vert invitert på panelsamtalar. Tenk kor ufatteleg meningslaust det må vere som statsråd for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Han legger til:

– Ta digitaliseringsministeren. Kva faen er ein digitaliseringsminister? Nei, eg håper på regjeringskifte snart.

Ukas studentvin

EN MØRK VENDING: De gangene vi anmelder kartong er det til stor glede for panelistene, og plutselig er vi langt flere deltakere enn ellers. Smilende journalister sitter klare når vi denne uka skjenger opp pappkrusene med en tilsynelatende endeløs rødvinsskartong. Vinen smaker søtlig av bjørnebær og plommer, som balanseres av en røykt ettersmak. Snertne kommentarer begynner å fyke fra alle kanter i håp om å komme med den morsomste betraktningen: «Denne vinen er skapt for høstkos, selv om den minner litt om solbærsaften du fant innerst i skapet til bestemor,» utbryter en journalist. Pretensløst later vi som vi vet hva vi skildrer, men en uro anes. Det er noe vi ikke liker, men ikke helt klarer å sette fingeren på. Den er litt emmen, og er ikke fargen litt rar? Vel, når panelistene reiser blir en lapp under kartongen synlig. Den indikerer at vinen har stått på det ujevnt tempererte kontoret i nesten tre år og nei, kartongvin er ikke egnet for lagring. En mørk vending, vær du sikker, men også med konsekvenser! For hva skal en vinanmelder gjøre med 2 liter gammel, sur vin?

Vinurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Navn: Berton Vineyards The Black Shiraz

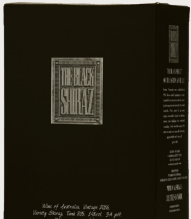
Pris: 429,90 kroner

Land: Australia

Alkohol: 14,0 prosent

Ingeborg Albert Rikheim, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Boligkø til besvær

Eggert Mofis kom nettopp inn på sjettevalget «Ledelse i islam» ved Det teologiske fakultet, og som mange andre har han flyttet til storbyen på kort varsel. Mofis er en ivrig leser av Universitas, og ble lettet da han leste at mange av SiOs studentboliger nå står tomme. Men til hans store overraskelse viste det seg å være hele 818 studenter i boligkø, til tross for at det finnes tomme leiligheter. Nå er han lei av å stå i boligkø, så i et siste desperat forsøk ringer han SiO kundeservice for å få orden i sakene.

[Ring..ring...]

– Hallo, SiO kundeservice.

– **Hallo ja. Jeg står i boligkø og lurer på hvor lang tid det tar.**

– Skal vi se...

– **Hallo...?**

– Ja ja, jeg må bare undersøke her... men hva er navnet ditt?

– **Eggert Mofis**

– Okay, det bare dukket opp et annet navn her, skjønner du.

– **Ja, riktig... ja.**

– Ja, hva var navnet, sa du?

– **Eggert Mofis**

– Da må jeg ha fødselsdatoen din, jeg.

– **24069424242**

[Søker]

– Vi finner ingen med det navnet.

– **Nei? Merkelig. Fordi...**

– Men sendte du inn søknad?

– **Eh, nei, altså, jeg står egentlig bare her, og de sier at det er et helt tomt rom, at ikke det er noen der inne.**

– **Hvor er det du er hen nå, sier du?**

– **Olav Troviks vei 34, skal vi se,**

H0407

– Ja, hva er det du skal der å gjøre?

– **Nei, jeg står i boligkø**

– Okei? [...] Ja, hvorfor står du i boligkø der?

– **Nei, det er cirka [...] det er ganske mange folk bak meg, jeg tror det er cirka 800 personer [...] så hvis jeg går nå, så går de forbi meg.**

– Nei, men jeg skjønner ikke, for du bor...

– **Vi snallast!**

KVISS-CORBIN

- Yoshihide Suga har nylig annonsert sin avgang som japansk statsminister. Sammen med sin forgjenger Shinzō Abe har de hatt makten i Japan siden 2012, men på vegne av hvilket parti?
- Hva heter den japanske filmskaperen bak storhetene *De syv samurai*, *Demonenes port* og *Ran*?
- Oliver Stone har blant annet regissert filmer som *Alexander*, *Wall Street* og *The Doors*, men hvilket attentat handler hans film fra 1991 om?
- Hvilken politisk overbevisning hadde Leon Czolgosz, best kjent som den amerikanske presidenten William McKinleys drapsmann?
- Hva kalles den politiske retningen som higer etter et desentralisert, arbeiderstyrt samfunn?
- Det er ikke bare Norge som skal velge

representanter nå om dagen. Hvem er toppkandidaten for Angela Merkels parti nå som hun gir seg?

7. Hvilken tidligere stat stod for Armenia-massakrene fra 1915 til 1917?

8. Hvilket ord av russisk opphav brukes gjerne om forfølgelser, overgrep og folkemord mot jøder?

9. I hvilket år tok Taliban makten i Afghanistan for første gang?

10. Hvilken av disse filmene kom ikke ut i 1999? *Den sjette sansen*, *Fight Club*, *A Beautiful Mind* eller *She's All That*?

11. Ranger disse filmene fra 2001 fra mest til minst innbringende: *Shrek*, *Ringenes herre* – *Ringens brorskap*, *Monsterfabriken*, *Harry Potter* og *de vises stein*.

12. Hvor stort er filmformatet brukt på blant annet på *Ben-Hur* og *The Hateful Eight*?

13. Hvor mange bilder per sekund er det

vanligst å bruke i filmer?

14. Hvilket album ga Radiohead ut i 2000, som drastisk endret deres lydbilde?

15. Hva heter skolen der sporten rugby ble oppfunnet?

16. I hvilket enkeltår inntraff alle disse hendelsene? Storbritannia avskaffer dødsstraff, Per Borten blir norsk statsminister, militærnekteloven blir vedtatt, Dr. Dre blir født og Malcolm X blir drept.

17. Hvilken rekord vil Djokovic ta hvis han vinner US Open?

18. Nevn minst ett av de fire landene som i skrivende stund arrangerer EM i volleyball for herrer.

19. Hvem vant årets utgave av Vuelta a España?

20. Hvilke to land regnes som de vanskeligste motstanderne i Norges kvalifiseringsgruppe til fotball-VM for herrer?

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

0–4. Exphil på Bali: Du kombinerer chillie studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5–9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15–20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Det liberaldemokratiske parti 2. Akira Kurosawa. 3. John F. Kennedy. 4. Anarkisme. 5. Anarkosyndikalisme. 6. Armin Laschet. 7. Det osmanske riket. 8. Pogrom. 9. 1996. 10. A Beautiful Mind. 11. Harry Potter. 12. 70 mm. 13. 24. 14. Kild A. 15. Rugby School. 16. 1965. 17. Flest Grand Slam-titler. 18. Estland, Finland, Polen eller Tsjekia. 19. Primoz Roglic (for tredje gang på rad). 20. Tyrkia og Nederland.

Rebus

HINT: Et ekstra sted å bo. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Partilederdebatt» Det klare Kname, Annea, Onklene til Bøvern, Florian ten Napel, Oskar, Ken, Ragnhild, Christer, Elene Cecilia Hjertø og de kruttteste gutta.